

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem. Enligt propositionen ska lagen tillämpas på de offentliga upphandlingar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster.

Genom den föreslagna lagen genomförs bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem i Europaparlamentets och rådets direktiv om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och i Europaparlamentets och rådets direktiv om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. De nämnda direktiven utgår från

att en medlemsstat kan ta ovan nämnda upphandlingsförfaranden i användning, om användningen sker på det sätt som har reglerats i direktiven. Direktiven ska således till denna del införlivas med den nationella lagstiftningen. Dessutom föreslås bestämmelser om ett förenklat dynamiskt inköpssystem och tillämpningen av det vid nationell upphandling.

I propositionen föreslås dessutom att lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ändras. Ändringarna är i huvudsak av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2011.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÅGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
2.2 Lagstiftningen i utlandet	5
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3.1 Allmänna mål	5
3.2 De viktigaste förslagen	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
4.1 Allmänt	8
4.2 Ekonomiska konsekvenser	8
Konsekvenser för den offentliga ekonomin	8
Konsekvenser för företagen	9
4.3 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	10
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	11
Inledning	11
Remissyttranden	12
DETALJMOTIVERING	13
1 LAGFÖRSLAG	13
1.1 Lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem	13
1 kap. Allmänna bestämmelser	13
2 kap. Elektroniska auktioner	14
3 kap. Dynamiska inköpssystem	19
4 kap. Särskilda bestämmelser	23
1.2 Lagen om offentlig upphandling	23
1.3 Lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster	25
1.4 Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	25
2 IKRAFTTRÄDANDE	26
LAGFÖRSLAG	27
1.Lag om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem	27
2.Lag om ändring av lagen om offentlig upphandling	34
3.Lag om ändring av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster	36
4.Lag om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	38
BILAGA	39
PARALLELLEXTER	39
2.Lag om ändring av lagen om offentlig upphandling	39
3.Lag om ändring av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster	43
4.Lag om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	46

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Syftet med lagstiftningen om offentlig upphandling är bl.a. att effektivisera användningen av offentliga medel så att man med de begränsade resurser som står till buds kan skaffa produkter och tjänster som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Införandet av elektroniska upphandlingsförfaranden är en viktig åtgärd i främjandet av övergången till elektroniska medel vid offentlig upphandling. De elektroniska förfaranden av en ny typ som föreslås i propositionen lämpar sig för användning vid endast en del av upphandlingarna. Elektroniska förfaranden bedöms kunna uppmuntra upphandlande enheter till bättre upphandlingspraxis såsom användning av exakt definierade jämförelsegrunder vilkas ömsesidiga mätbarhet får ökad betydelse t.ex. vid den automatiska jämförelsen av anbud vid en elektronisk auktion och vid beslutsfattandet.

I och med att elektroniska förfaranden inför harmoniseras upphandlingsprocesserna, och den standardiserade elektroniska konkurrensutsättningen syftar till att göra upphandlingsprocessen felfriare och automatisk. De elektroniska upphandlingsförfarandena bedöms kunna minska den administrativa bördan och kostnaderna för de upphandlande enheter och företag som deltar i förfarandena.

Varken lagen om offentlig upphandling eller lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster innehåller en uttrycklig bestämmelse om möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet. I propositionen föreslås att en bestämmelse om möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet utan att ingå upphandlingskontrakt tas in i båda lagarna. Syftet med denna uttryckliga bestämmelse är att minska de upphandlande enheternas och leverantörernas ovisshet om huruvida det är tillåtet att avbryta ett upphandlingsförfarande och också minska mängden besvär hos marknadsdomstolen.

I propositionen föreslås också att lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan *offentlighetslagen*) ändras. I bestämmelserna om offentligheten för de handlingar som ingetts till myndigheter ska i högre grad än hittills beaktas det faktum att upphandlingsförfarandet sker i etapper. Bestämmelserna om upphandlingsdokumentens offentlighet föreslås bli preciserade också i fråga om partsoffentlighet så att preciseringar görs i bestämmelserna om offentligheten för anbudens jämförelsedokument.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Totalreformen av upphandlingslagstiftningen trädde i kraft vid ingången av juni 2007.

Reformen bestod av lagen om offentlig upphandling (348/2007, *upphandlingslagen*) samt av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007, *försörjningslagen*). Lagarna kompletteras av statsrådets förordning om offentlig upphandling (614/2007, *upphandlingsförordningen*). I upphandlingslagen och försörjningslagen finns bestämmelser om de konkurrensutsättningsförfaranden som de enheter vilka omfattas av lagens tillämpningsområde ska tillämpa vid upphandling och om rättsmedlen i anslutning till dessa.

Enligt statistiska källor inom Europeiska unionen uppgick årsvärdet av den offentliga upphandlingen i Finland till ca 31 miljarder euro år 2008. Siffran baserar sig på de uppgifter från nationalräkenskaperna som medlemsstaternas statistikmyndigheter lämnat. I siffran ingår all extern upphandling inom den offentliga sektorn oberoende av huruvida upphandlingen omfattas av konkurrensutsättningsskyldighet i enlighet med bestämmelserna om offentlig upphandling eller inte. Det kan uppskattas att knappa hälften av det totala värdet omfattas av upphandlingslagstiftningens tillämpningsområde.

Upphandlingslagen och försörjningslagen har ändrats genom två lagar (321/2010 och 322/2010) som trätt i kraft den 1 juni 2010. Genom ändringarna har Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG (*rättskydds-direktivet*) om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektiva förfaranden för prövning av offentlig upphandling genomförts och de nationella tröskelvärdena enligt upphandlingslagen höjts i enlighet med riksdagens ställningstagande (RSk 5/2009 rd) till statsrådets redogörelse (SRR 7/2008 rd).

Upphandlingslagen och försörjningslagen innehåller definitionerna på elektronisk auktion och dynamiskt inköpssystem i enlighet med upphandlingsdirektivet och försörjningsdirektivet samt bemyndigande att genom förordning utfärda bestämmelser om förutsättningarna för användningen av förfarandena samt om kraven i anslutning till dem. När upphandlingslagarna bereddes var avsikten att bestämmelser om dessa elektroniska förfaranden skulle ha utfärdats senare genom en förordning. Eftersom en del av bestämmelserna dock förutsätter reglering på lagnivå, föreslås att bestämmelserna om förfarandena i fråga utfärdas genom en särskild lag.

I varken upphandlingslagen eller försörjningslagen ingår några uttryckliga bestämmelser om avbrytande av upphandlingsförfarandet utan att ingå upphandlingskontrakt. I rättspraxis har dock avbrytande av upphandlingsförfarandet av hävd ansetts vara möjligt, om det finns grundad anledning därtill. Enligt rättspraxisen ska den avgörande saken vara huruvida den upphandlande enheten vid avbrytandet av förfarandet har behandlat anbudssökandena eller anbudsgivarna orättvist eller utsatt dem för diskriminerande särbehandling. Om förfarandet har varit diskriminerande eller orättvist, har avbrytandet av upphandlingen i princip betraktats som ett felaktigt förfarande.

Om upphandlingsförfarandet avbryts utan att upphandlingskontrakt ingås, ska den upphandlande enheten fatta ett beslut om avbrytande. Av beslutet ska skälet till avbrytande framgå. I fråga om beslut om avbrytande av upphandlingsförfarandet kan rättsmedel till-

lämpas på samma sätt som i fråga om beslut som resulterar i ett upphandlingskontrakt.

Trots att det finns etablerad rättspraxis om avbrytande av upphandlingsförfarandet söks det relativt ofta ändring i beslut om avbrytande av ett upphandlingsförfarande genom besvär hos marknadsdomstolen. Av antalet avgjorda fall i marknadsdomstolen gällde åtta avgöranden år 2008 och 24 avgöranden år 2009 bl.a. avbrytande av upphandlingsförfarandet. Ansökningarnas antal kan delvis hänga ihop med det faktum att det helt beror på rättspraxisen huruvida avbrytande av upphandlingsförfarandet är tillåtet eller inte.

I propositionen föreslås att en bestämmelse om möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet utan att ingå upphandlingskontrakt tas in i upphandlingslagen och i försörjningslagen. Syftet med denna uttryckliga bestämmelse är att minska de upphandlande enheternas och leverantörernas ovisshet om huruvida det är tillåtet att avbryta ett upphandlingsförfarande och därigenom också minska mängden besvär hos marknadsdomstolen.

Upphandlingsdokumenten är enligt offentlighetsprincipen i regel offentliga. I 84 § i upphandlingslagen och i 66 § i försörjningslagen ingår en bestämmelse med en hänvisning till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Offentlighetslagens bestämmelser tillämpas också på upphandlingsdokumentens offentlighet.

I offentlighetslagen kan bestämmelserna om upphandlingsdokumentens offentlighet indelas i bestämmelser om offentlighet för allmänheten och bestämmelser om partsoffentlighet samt i bestämmelser om sekretessbelagda uppgifter. Enligt 6 § 1 mom. 2 punkten i offentlighetslagen blir en begäran om anbud som upprättats av en upphandlande enhet offentlig när den har undertecknats. Enligt 6 § 1 mom. 3 punkten i offentlighetslagen blir en begäran om komplettering av ett anbud som gäller upphandling och utredningar och andra handlingar som har sammanställts för behandlingen av anbudsärendet offentliga när ett avtal i ärendet har ingåtts. Också upphandlings- och entreprenad-anbud samt andra till en myndighet inkomna anbud som gäller en rättshandling som ska avgöras på basis av en anbudstävling blir en-

ligt 7 § 2 mom. i offentlighetslagen offentliga när ett avtal har ingåtts.

Offentlighetslagen innehåller också uttryckliga bestämmelser om sekretessen för upphandlingsdokument. Utöver affärs- och yrkeshemligheter är enligt 24 § 1 mom. 17 punkten i offentlighetslagen sekretessbelagda också sådana handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med affärsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra bl.a. att en enskild som bedriver liknande eller annars konkurrerande verksamhet får en konkurrensfördel eller att det offentliga samfundets möjligheter till förmånlig upphandling försämras. Den upphandlande enheten ska då bedöma huruvida utlämnandet av uppgifterna orsakar ekonomisk skada eller men och hur långvarigt behovet av sekretessbeläggning är.

När det gäller upphandlingsärenden kan också 24 § 1 mom. 21 punkten i offentlighetslagen vara av betydelse. Där nämns handlingar som gäller planering av eller basmaterial för lärdomsprov eller vetenskaplig forskning eller handlingar som gäller teknologiskt eller något annat utvecklingsarbete eller bedömning av sådant arbete. Dessa uppgifter kan sekretessbeläggas om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifterna inte medför olägenhet bl.a. med tanke på utnyttjandet av informationen. Dokument med dylika uppgifter är vanliga t.ex. bland förfrågningsunderlag som gäller konsulttjänster eller vid anbudsförfaranden som förutsätter innovativitet.

I propositionen föreslås att i bestämmelserna om offentlighet för de upphandlingsdokument som ingetts till myndigheter i högre grad än hittills ska beaktas det faktum att upphandlingsförfarandet sker i etapper. Bestämmelserna om upphandlingsdokumentens offentlighet föreslås bli preciserade också i fråga om partoffentlighet så att preciseringar görs i bestämmelserna om offentligheten för anbudens jämförelsedokument.

2.2 Lagstiftningen i utlandet

Lagstiftningen i nästan alla medlemsstater möjliggör användning av elektroniska auk-

tioner och dynamiska inköpssystem. I allmänhet har upphandlingsdirektivens artiklar om ifrågavarande förfaranden införlivats i den nationella lagstiftningen i samband med att direktiven satts i kraft. Enligt kommissionens utredningar uppgavs det i sammanlagt 1707 EU-meddelanden om offentlig upphandling, som publicerats åren 2006—2008, att elektronisk auktion används. Enligt kommissionen sker det en ständig ökning i användningen av elektroniska auktioner. Under ovan nämnda år användes elektroniska auktioner mest i Tyskland, Frankrike, Italien, Rumänien och England. Elektroniska auktioner användes oftast vid upphandling av varor. Trots att lagstiftningen i de flesta medlemsstater möjliggör användning av dynamiska inköpssystem är det ännu inte särskilt vanligt att sådana används.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Allmänna mål

Syftet med propositionen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem är att främja användningen av elektroniska förfaranden vid offentlig upphandling.

Genom den föreslagna lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (*upphandlingsdirektivet*) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (*försörjningsdirektivet*) till den del som direktiven gäller elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem. Upphandlingsdirektiven utgår från att en medlemsstat kan ta ovan nämnda elektroniska upphandlingsförfaranden i användning, om användningen sker på det sätt som har angetts i direktiven. Direktiven ska således till denna del införlivas med den nationella lagstiftningen. Elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem ska enligt förslaget kunna användas vid sådan upphandling som omfattas av upphandlingslagen eller försörjningslagen. Dessutom föreslås be-

stämmelser om ett förenklat dynamiskt inköpssystem och tillämpningen av det vid nationell upphandling enligt upphandlingslagen.

Syftet med bestämmelserna om avbrytande av upphandlingsförfarandet är att minska de upphandlande enheternas och leverantörernas osäkerhet om huruvida det är tillåtet att avbryta ett upphandlingsförfarande och också minska mängden besvär hos marknadsdomstolen. Preciseringsen av bestämmelserna om offentligheten för de upphandlingsdokument som ingetts till myndigheter syftar till att i högre grad än hittills beakta det faktum att upphandlingsförfarandet sker i etapper.

3.2 De viktigaste förslagen

I upphandlingslagen och i försörjningslagen ingår en bestämmelse med bemyndigande att utfärda en statsrådsförordning om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem. Vid beredningen av upphandlingslagarna år 2006 beslöt man att i det skedet endast inkludera direktivets definitioner på elektroniska förfaranden och ett bemyndigande att utfärda förordning i upphandlingslagarna. Avsikten var att bestämmelser om elektroniska upphandlingsförfaranden skulle ha utfärdats senare genom en förordning, bland annat för att beredningen av detaljerna kring och de praktiska anvisningarna för elektroniska förfaranden då ännu pågick i kommissionens arbetsgrupper.

En arbetsgrupp som handels- och industriministeriet (sedermera arbets- och näringsministeriet) tillsatt år 2007 utarbetade ett förslag till statsrådets förordning om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem (TEM141:00/2008). I sitt utlåtande med anledning av arbetsgruppens betänkande ansåg justitieministeriet att en del av de bestämmelser som ingår i förslaget till förordning, bl.a. anbudsgivarnas anonymitet under auktionen, kräver reglering på lagnivå. Också upphandlingslagens bemyndigande att utfärda förordning om ett nationellt dynamiskt inköpssystem var otillräckligt.

En arbetsgrupp som justitieministeriet och handels- och industriministeriet (sedermera arbets- och näringsministeriet) tillsatt för att bereda en reform av rättsskyddssystemet vid

offentlig upphandling (den s.k. JUHO-arbetsgruppen) behandlade införandet av elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem som en separat helhet, eftersom det var fråga om ett ärende som hör till helheten upphandlingslagstiftning. Den s.k. JUHO-arbetsgruppen bekräftade de slutsatser som lagberedningsarbetsgruppen hade kommit fram till och koncentrerade sig endast på lagtekniska lösningar. Enligt den syn som arbetsgruppen presenterade i sitt slutbetänkande (JM, arbetsgruppsbetänkanden 2010:6) gör framställningen av de detaljerade processuella bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem i en särskild lag det lättare för dem som ska tillämpa lagen att bilda sig en uppfattning om processerna för elektroniska konkurrensutsättningsförfaranden.

Det föreslås att bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem tas in i en särskild lag, och att bestämmelser om möjligheten att använda elektroniska förfaranden och hänvisningar till den föreslagna lagen tas in i upphandlingslagen och försörjningslagen. Vid beredningen övervägdes också möjligheten att samla bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem i upphandlingslagen, antingen som ett separat kapitel eller så att bestämmelserna sprids ut i de olika kapitlen allt enligt de olika upphandlingsprocesserna. Dessutom skulle en del av bestämmelserna ha tagits in i en förordning. Bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem inbegriper såväl nationell lagstiftning som lagstiftning på EU-nivå, varför bestämmelserna borde ha spritts ut till de olika delarna av upphandlingslagen eller ha samlats i ett särskilt kapitel, vilket skulle ha förstört den nuvarande systematiken i upphandlingslagen. En faktor som också talar för förslaget att stifta en särskild lag är den särskilda lagens användbarhet, eftersom utspridningen av bestämmelserna om nya elektroniska konkurrensutsättningsförfaranden till de olika delarna av upphandlingslagen skulle på grund av förfarandenas dynamiska natur och processbundenhet ha kunnat försvåra begripligheten av dem.

Förslaget att ändra upphandlingslagen och försörjningslagen så att en bestämmelse om

möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet fogas till dem grundar sig på förslaget i den s.k. JUHO-arbetsgruppens slutbetänkande.

Frågan om upphandlingsdokumentens offentlighet är förenad med olika slags intressen: Å ena sidan får inte handlingars offentlighet hindra upphandlande enheter från att genomföra upphandlingsprocesser så effektivt och framgångsrikt som möjligt, å andra sidan bör rättsskyddet för de företag som deltar i anbuds-förfarandet tryggas och informationsbehovet i anslutning därtill beaktas. I och med att den nya upphandlingslagstiftningen trätt i kraft har de olika skedena i upphandlingsprocesserna preciserats och den separata karaktären av upphandlingsbeslut och upphandlingskontrakt betonats.

Enligt offentlighetslagen blir en begäran om anbud offentlig när den har undertecknats, om inte något annat följer av bestämmelserna om sekretess eller annan begränsning av tillgången till information. På grund av att upphandlingsförfarandet sker i etapper kan förfrågningsunderlaget inte bli offentligt förrän upphandlingsannonsern har publicerats utan att ett jämlikt och icke diskriminerande bemötande av anbudsgivarna äventyras. När det gäller handlingar som myndigheter har avfattet kan den nuvarande regleringen dock betraktas som flexibel eftersom den möjliggör beredning av upphandlingsdokument även efter det att upphandlingsförfarandet har inletts. Med stöd av 24 § 1 mom. 17 punkten i offentlighetslagen möjliggör bestämmelserna också en längre tids sekretessbeläggning av de handlingar som en upphandlande enhet har upprättat, om detta är nödvändigt med tanke på upphandlingens art.

Däremot bör bestämmelserna om de handlingar som i ett upphandlingsärende lämnats in till en upphandlande enhet preciseras på grund av att upphandlingsförfarandet sker i etapper, så att i offentlighetslagen i större utsträckning än tidigare beaktas de handlingar som inlämnats av de företag som deltar i upphandlingsförfarandet, t.ex. ansökningar om att få delta i anbuds-förfarandet.

Prövningen av frågan huruvida uppgifter ur en handling som enligt 6 och 7 § i offentlighetslagen ännu inte är offentlig ska lämnas ut ankommer på myndigheterna (s.k. *handling-*

ar som är offentliga enligt prövning, HFD 22.1.2001 liggare 86). Vid en upphandlingsprocess kan myndighetsprövning komma i fråga särskilt under tiden mellan att upphandlingsbeslut fattas och upphandlingskontrakt ingås. Utlämnandet av uppgifter ska inte begränsas utan saklig och laglig grund och inte mer än vad som är nödvändigt för det intresse som ska skyddas. De som begär information ska också bemötas jämlikt. De berörda parterna har rätt att få information också om innehållet i en annan än en offentlig handling, om det har kunnat eller hade kunnat inverka på behandlingen av ärendet.

I fråga om upphandlingsärenden har parts-offentligheten begränsats uttryckligen så att partsoffentligheten enligt 11 § 2 mom. 6 punkten i offentlighetslagen inte gäller en annan anbudsgivares affärs- eller yrkeshemligheter, bortsett från priset på anbud (*HFD 2000:14* och *HFD 2007:83*). Den upphandlande enheten ska jämföra de inkomna anbudena så att anbudsgivarna i fråga om varje jämförelsegrund på basis av upphandlingsbeslutet kan bedöma på vilka i anbudena angivna omständigheter de givna poängen grundar sig och vilken ställning varje anbud har i förhållande till andra anbud.

Anbudsgivarna betraktar ofta särskilt de uppgifter som används vid jämförelsen av kvalitet som affärs- och yrkeshemligheter varför utlämnandet av jämförelseuppgifter till parterna har orsakat tolkningsproblem i upphandlande enheter. Det är vanligt att den upphandlande enheten begär att anbudsgivarna ska lämna prisuppgifterna också som enhetspriser vilka också jämförs. Parterna har ett informationsintresse med tanke på eventuella rättsskyddskrav när det gäller de enhetspriser som används som jämförelsegrund. Däremot kan de grunder på vilka priset fastställts eller något annat mer exakt sätt att bestämma priset vara en uppgift som bör vara sekretessbelagd eftersom det kan betraktas som anbudsgivarens affärs- och yrkeshemlighet. Bestämmelserna om partsoffentlighet föreslås bli preciserade så att det inte ska vara möjligt att inte lämna ut uppgift om det pris som används som jämförelsegrund med åberopande av en annan anbudsgivares affärs- och yrkeshemlighet.

Förslaget om ändring av offentlighetslagen baserar sig på slutbetänkandet från den s.k. JUHO- arbetsgruppen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Allmänt

Syftet med den föreslagna lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem är att främja användningen av elektroniska förfaranden vid offentlig upphandling. Upphandlingsdirektiven möjliggör användning av elektroniska förfaranden, men detta förutsätter nationellt genomförande av direktiven. Bestämmelserna om elektroniska auktioner föreslås gälla såväl nationella upphandlingar som EU-upphandlingar. Det föreslås att upphandlingsdirektivens procedurbestämmelser om dynamiska inköpssystem ska tillämpas på upphandlingar vars värde överstiger EU:s tröskelvärden. Det föreslås att vid användning av dynamiska inköpssystem ska enklare procedurregler tillämpas på nationella upphandlingar enligt upphandlingslagen och på upphandling av tjänster enligt bilaga B vilkas värde överstiger EU:s tröskelvärden samt på koncessioner.

Det ekonomiska värdet av och antalet offentliga upphandlingar är ganska högt. År 2009 publicerades nästan 18 000 nationella upphandlingsannonser och EU-upphandlingsannonser. Av dem var nästan 14 700 annonser nationella upphandlingsannonser. Det uppskattade värdet av upphandlingar som offentliggjordes genom nationella upphandlingsannonser var 4,96 miljarder euro. På basis av uppgifterna om EU-upphandlingarnas efterhandsannonser år 2009 uppgick värdet av EU-upphandlingar till 7,2 miljarder (antalet annonser i efterhand var 2 474 stycken).

Det är svårt att bedöma propositionens konsekvenser eftersom det är fråga om bestämmelser om förfaranden av en helt ny typ. Vissa andra av EU:s medlemsstater har redan använt elektroniska förfaranden, särskilt elektroniska auktioner, och till den delen finns det erfarenhet att tillgå. Propositionens konsekvenser har bedömts utifrån de olika parterna i upphandlingsverksamheten och

upphandlingsförfarandena, dvs. de upphandlade enheterna och de leverantörer som deltar i anbudsförfarandena. Upphandlande enheter är närmast offentliga samfund av olika slag såsom kommunala och statliga myndigheter, samkommuner, statens affärsverk samt andra upphandlande enheter som definieras i upphandlingslagstiftningen.

Leverantörer är oftast företag, yrkesutövare eller organisationer. Enligt uppgifterna i Statistikcentralens företagsregister fanns det sammanlagt 320 952 företag i Finland år 2008. Av företagen var 99 procent små företag, dvs. företag med färre än 50 anställda.

De preciseringar som föreslås i offentlighetslagen bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser eller konsekvenser för myndigheternas verksamhet. Förslagen förbättrar dock för sin del sekretessen i fråga om företags affärs- och yrkeshemligheter vid konkurrensutsättningen av upphandlingar.

4.2 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Propositionen har inga direkta konsekvenser med tanke på statsbudgeten. Konsekvenserna för den offentliga ekonomin har studerats i ljuset av den minskning av behovet av arbetsinsatser och administrativa kostnader som kan åstadkommas i och med att upphandlingsprocesserna blir effektivare och snabbare tack vare de elektroniska upphandlingsförfarandena.

Trots att inga detaljerade eller exakta siffror kan presenteras eftersom det är fråga om nya metoder kan det bedömas att det genom elektroniska upphandlingsförfaranden är möjligt att uppnå konkurrens- och effektivitets fördelar vid upphandling och på marknaden. År 2004 lät kommissionen genomföra en utvärdering av elektroniska offentliga upphandlingar (SEK(2004) 1639) enligt vilken betydande besparingar upp till 10–50 procent, beroende på föremålet för upphandling, kan göras genom elektroniska offentliga upphandlingar. I exempelfallen hade det uppnåtts bl.a. besparingar på ca 26–31 procent av inköpspriset vid inköp av informationsteknik.

Kommissionen utarbetade år 2004 en handlingsplan för genomförandet av den rättsliga ramen för elektronisk offentlig upphandling som (KOM(2004) 841 slutlig). Kommissionen förbereder som bäst en utvärdering av handlingsplanen vars slutliga resultat inte har varit tillgängliga när denna proposition bereddes. Enligt preliminära resultat ligger man i Finland väsentligt under EU-genomsnittet i fråga om införandet av elektroniska upphandlingsförfaranden.

Införandet av elektroniska upphandlingsförfaranden är en viktig åtgärd i främjandet av övergången till elektroniska medel vid offentlig upphandling. Den elektroniska upphandlingsverksamheten kan utvecklas också genom andra förfaranden än upphandlingsförfaranden t.ex. genom införande av elektroniska beställnings- och betalningssystem. I Finland sker utannonseringen av offentliga upphandlingar elektroniskt via den gemensamma kanalen för offentliga upphandlingar, dvs. HILMA, genom vilken också de statistiska uppgifterna om offentliga upphandlingar huvudsakligen samlas. De administrativa kostnaderna för och den administrativa bördan vid offentlig upphandling kan minskas genom de redan införda och de föreslagna elektroniska förfarandena.

Konsekvenser för företagen

De elektroniska upphandlingsförfarandena bedöms minska de kostnader som medförs för företag på grund av anbudsprocessen, men å andra sidan kan mindre extra kostnader uppstå i initialskedet då företag är tvungna att sätta sig in i och tillägna sig nya förfaringssätt vid anbudsförfarandena till följd av införandet av nya elektroniska förfaranden. Vilka konsekvenser som förslagen kommer att få beror långt på det hur de enskilda upphandlande enheterna i fortsättningen börjar tillämpa de elektroniska förfaranden som lagstiftningen möjliggör och i hur stor utsträckning förfarandena allmänt kommer att tas i bruk.

Kostnadsbesparingar bedöms kunna göras då den elektroniska auktionen tar kortare tid i anspråk och kräver färre personalresurser än upphandlingar som genomförs på det traditionella sättet. Enligt en utredning som gjorts

i Sverige (Offentliga upphandlingar och elektroniska upphandlingssystem. En kartläggning av hur elektroniska upphandlingssystem kan minska företags administrativa kostnader vid upphandling. R 2009:4. Nutek) kan upphandlingarna genomföras ca 25 procent effektivare genom användning av elektroniska upphandlingssystem jämfört med den traditionella upphandlingsprocessen. I undersökningen om införandet av elektroniska upphandlingssystem studerades dock fenomenet i ett större sammanhang än vad enskilda upphandlingsförfaranden, såsom ett dynamiskt inköpssystem eller en elektronisk auktion, medger. Undersökningsresultaten ger dock en grov skattning av de tidsmässiga besparingar som kan göras genom elektroniska förfaranden och resultaten kan betraktas som riktgivande då man bedömer den tid som kan sparas genom elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem jämfört med upphandlingsförfaranden som genomförs på traditionellt sätt.

Enligt arbets- och näringsministeriets utredning, som slutfördes år 2010 och vars syfte var att utreda storleken av de administrativa kostnader som medförs för företag och upphandlande enheter (Arbets- och näringsministeriet 10/2010), kräver en traditionell anbudsprocess som inte inbegriper några elektroniska åtgärder en arbetsinsats om ca 32 timmar (intervallet 2–135 timmar). Enligt utredningen uppgick de administrativa kostnader som en enskild konkurrensutsättning medförde för företag till ca 1 460 euro i genomsnitt.

Vid elektroniska förfaranden minskar i regel den tid som företag använder till vissa av delmomenten i en upphandlingsprocess, men å andra sidan kan vissa nya förfaringssätt vid upphandlingen i någon mån förlänga den tid som går åt till anbudsprocessen. Vid elektronisk auktion kan exempelvis ett nytt anbud lämnas in snabbt genom att man t.ex. ändrar priset eller någon annan storhet genom att företaget matar in nya värden i systemapplikationen. Å andra sidan ökar antalet processskeden i ett dynamiskt inköpssystem då företaget först måste godkännas för systemet, varefter företaget kan lämna in ett separat anbud på de upphandlingar som konkurrensutsätts genom systemet. När företaget blivit godkänt

för det dynamiska inköpssystemet sker konkurrensutsättningen av en enskild och separat upphandling i systemet effektivt på elektronisk väg. Enligt en grov uppskattning skulle man vid konkurrensutsättningen av en enskild upphandling ur företagets synpunkt kunna spara ca en tredjedel av tiden jämfört med det traditionella öppna upphandlingsförfarandet, och anbudsprocessen skulle således ta ca 20 timmar i stället för de genomsnittliga 32 timmarna. Anbudsprocessen löper snabbare då företaget inom ett dynamiskt inköpssystem snabbt får kännedom om en konkurrensutsatt upphandling, och upprättandet och inlämnandet av anbud sker på elektronisk väg, vilket gör att det går åt mindre tid till inlämnandet av anbud än vid det traditionella förfarandet.

Fördelen med ett dynamiskt inköpssystem är att det är öppet under hela processen. I motsats till ramavtal är ett dynamiskt inköpssystem öppet för alla anbudsgivare som uppfyller kriterierna. Därvid får också nya företag möjlighet att delta i aktuella konkurrensutsättningar. Det kan bedömas att ett förenklat dynamiskt inköpssystem som används vid nationell upphandling och som innehåller färre etapper än motsvarande EU-förfarande kan bidra till en ur företags synvinkel mer effektiv anbudsprocess. I ett nationellt dynamiskt inköpssystem kan konkurrensutsättningen av en enskild upphandling ske snabbt då den upphandlande enheten kan begära anbud direkt av de anbudsgivare som tagits med i det dynamiska inköpssystemet och ingen skild ny annons krävs i detta skede heller, varvid den tid som används för upphandlingsprocessen kan till och med halveras.

I enlighet med vad som anförts ovan förväntas den elektroniska auktionen och det dynamiska inköpssystemet effektivisera processen och därigenom minska de administrativa kostnader som medförs för företagen av upphandlingsförfarandena. Det är dock omöjligt att uppskatta hur mycket de totala administrativa kostnaderna kommer att minska eftersom inga exakta uppskattningar kan presenteras om hur utspridda dynamiska inköpssystem och elektroniska auktioner kommer att bli. Hur allmänna de elektroniska förfarandena kommer att bli beror på hur ak-

tivt de upphandlande enheterna inför nya förfaranden.

Konsekvenserna för olika företag inom olika branscher kan variera stort. Propositionens konsekvenser kan åtminstone i det första skedet komma att gälla särskilt sådana företag som tillhandahåller varor eftersom det kan bedömas att elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem i initialskedet kommer att användas mest vid upphandling av varor. De tidsmässiga inbesparingarna kan i allmänhet åstadkommas först då användningen av elektroniska auktioner har blivit rutinmässig och kunnandet spritts ut.

Särskilt i initialskedet har de anvisningar och råd som den upphandlande enheten ger en stor inverkan i fråga om införandet av nya förfaranden och de bidrar således till uppkomsten av kostnadsbesparingar. Noteras bör dessutom att den informationstekniska beredskapen och annan motsvarande beredskap att införa elektroniska konkurrensutsättningsförfaranden varierar från företag till företag.

4.3 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Bestämmelserna om elektroniska upphandlingsförfaranden avser att främja utvecklandet av den elektroniska förvaltningen och den elektroniska upphandlingsverksamheten. Elektroniska förfaranden bedöms kunna uppmuntra upphandlande enheter till en bättre upphandlingspraxis, t.ex. användning av exakt definierade jämförelsegrunder vilkas ömsesidiga mätbarhet betonas vid ett automatiskt beslutsfattande, exempelvis vid en elektronisk auktion. Övergången till elektroniska upphandlingsförfaranden kan hjälpa de upphandlande enheterna att förenkla sina inköpsrutiner och upphandlingsprocesser exempelvis genom att standardisera och förenhetliga förfrågningsunderlaget och sakinnehållet i det så att det bättre kan anpassas till informationssystemen. Den arbetsinsats som möjligen frigörs kunde användas exempelvis till planering av upphandlingar och kontroll av kvaliteten på tjänsteupphandlingar samt till övervakning.

I och med att elektroniska förfaranden införas blir upphandlingsprocesserna mer enhet-

liga, och den standardiserade elektroniska konkurrensutsättningen syftar till att göra upphandlingsprocessen i högre grad felfri och automatisk. De elektroniska upphandlingsförfarandena bedöms kunna minska de administrativa kostnaderna för de upphandlande enheter som deltar i förfarandena.

Enligt den ovan nämnda utredningen om administrativa kostnader och administrativ börda kräver den traditionella anbudsprocessen, som inte innehåller några elektroniska åtgärder, i genomsnitt ca 92 timmars arbetsinsats av den upphandlande enheten (varierar mellan 16 och 339 timmar). Enligt utredningen uppgick de administrativa kostnader som en enskild konkurrensutsättning medförde för en upphandlande enhet i genomsnitt till ca 3 790 euro. Trots att de elektroniska upphandlingsförfarandena medför nya skeden i upphandlingsprocessen, såsom avsändandet av inbjudningar till den elektroniska auktionen, kan användningen av elektroniska förfaranden dock bedömas förkorta den tid som går åt till ett upphandlingsförfarande. Den tid som används till ett upphandlingsförfarande förkortas t.ex. då jämförelsen av anbud vid den elektroniska auktionen sker automatiskt i en elektronisk miljö med hjälp av en matematisk formel som fastställts i förväg.

För att elektroniska upphandlingsförfaranden ska kunna tillämpas krävs en särskild IT-systemapplikation, vilket medför anskaffningskostnader för de upphandlande enheterna. Enligt den ovan nämnda konsekvensanalysen, som kommissionen låtit genomföra, förväntas systemkostnaderna inte vara betydande bl.a. eftersom marknaden för elektroniska applikationer ständigt producerar nya mer avancerade standardlösningar varvid anskaffningskostnaderna för enskilda system inte heller blir så höga. I och med den nya lagstiftningen kommer de upphandlande enheterna dessutom att medföras tilläggskostnader av engångskaraktär på grund av uppdateringen av anvisningarna om upphandling och eventuella dokumentmodeller samt inskolning av personalen.

Den uttryckliga bestämmelsen om möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet kan bedömas kunna minska mängden besvär hos marknadsdomstolen.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningskedan och beredningsmaterial

Inledning

En arbetsgrupp som handels- och industriministeriet (sedermera arbets- och näringsministeriet) tillsatt år 2007 utarbetade ett förslag till statsrådets förordning om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem. Arbetsgruppens förslag skickades ut på remiss våren 2008. Utlåtande erhöles bl.a. från ministerierna, Statens revisionsverk, Finlands Kommunförbund rf, Hansel Ab, Byggnadsindustrin RT rf, Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry samt av vissa städer. Den arbetsgrupp som justitieministeriet och handels- och industriministeriet (sedermera arbets- och näringsministeriet) hade tillsatt för att bereda en reform av rättsskyddssystemet vid offentlig upphandling (den s.k. JUHO-arbetsgruppen) behandlade frågan om införandet av elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem som en separat helhet. Arbetsgruppen instämde i de slutsatser som lagberedningsarbetsgruppen hade kommit fram till och koncentrerade sig i sin granskning endast på lagtekniska lösningar. De lagtekniska lösningarna utarbetades som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Ett skilt utkast till lag om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem bifogades till slutbetänkandet från den s.k. JUHO-arbetsgruppen. Lagförslaget motsvarar till sitt innehåll det förslag till förordning som baserade sig på arbetsgruppens betänkande. Vid den fortsatta beredningen av lagförslaget har man strävat efter att beakta de förslag på ändringar och rättelser som framlagts i samband med det remissförfarande som ordnades med anledning av förordningsförslaget.

Förslaget att ändra upphandlingslagen och försörjningslagen så att en bestämmelse om möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet intas i dem liksom också förslaget till ändring av offentlighetslagen grundar sig på

de förslag som ingår i slutbetänkandet från den s.k. JUHO-arbetsgruppen.

Remissyttranden

Slutbetänkandet från den s.k. JUHO-arbetsgruppen, till vilket förslaget till lag om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem bifogats, skickades ut på särskild remiss. Utlåtanden (totalt 63) erhöles bl.a. från samtliga ministerier med undantag för miljöministeriet, från domstolar, upphandlande enheter, leverantörer och organisationer. I alla utlåtanden togs det inte ställning till förslaget till en lag om elektroniska auktioner och dynamiskt inköpssystem. I de utlåtanden i vilka ställning togs till förslaget tillstyrkte man i allmänhet stiftandet av en lag som möjliggör införandet av nya elektroniska upphandlingsförfaranden. Lagtekniskt sett betraktades stiftandet av en särskild lag som en bra lösning. Kommunikationsministeriet föreslog att terminologin i lagförslaget ska rättas till så att man i stället för elektroniska auktioner skulle tala om elektroniska upphandlingsförfaranden för att undvika terminologisk förväxling eftersom man i allmänhet säljer och inte köper (inhandlar) något vid en auktion. Som exempel på användningen av ordet auktion nämnde kommunikationsministeriet lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010). I det aktuella förslaget har man dock hållit fast vid den definition på elektroniska auktioner som finns i upphandlingsdirektiven. Begreppet elektronisk auktion är etablerat i samband med offentlig upphandling och elektronisk auktion används som term enhetligt inom hela EU.

I utlåtanden från organisationer som representerar byggnadsindustrin (Byggnadsindustrin RT rf, Infra ry, EK) framförs en misstanke om huruvida elektroniska auktioner lämpar sig för att användas vid byggtjänster och byggtjänster. RT och Infra misstänker att användningen av elektroniska auktioner leder till att det blir legalt att pruta på priset, vilket av hävd har ansetts vara för-

bjudet. Nämnda instanser anser också att förfarandet skulle strida mot de goda verksamhetsmodeller och den goda praxis som tillämpas i byggbranschen.

I lagförslaget har man hållit fast vid den definition på elektronisk auktion som används i upphandlingsdirektiven och tillämpningsområdet för auktionerna är förenligt med det tillämpningsområde som anges i upphandlingsdirektiven. Direktiven möjliggör också, med vissa undantag, användning av elektroniska auktioner vid byggtjänstentreprenader. Enligt definitionen i direktivet "... bör vissa byggtjänstentreprenadkontrakt och tjänstkontrakt som innehåller intellektuella prestationer ... inte bli föremål för elektronisk auktion". Byggtjänstentreprenader inbegriper olika typer av projekthelheter, och beslutet om eventuell användning av elektronisk auktion bör överlämnas åt den upphandlande enheten. De upphandlande enheterna bör ha rätt att bestämma vilka upphandlingsbehov de har och vilka förfaranden de ska tillämpa. Bland annat Senatfastigheter anser att byggtjänstentreprenader inte ska lämnas utanför tillämpningsområdet för auktioner eftersom auktion skulle kunna vara en bra metod att sköta t.ex. en förenklad konkurrensutsättning av ramavtalsentreprenörer när det gäller årliga renoveringar eller också vid ovanligt stora entreprenader vars planer är så gott som färdiga och som inte inbegriper intellektuell verksamhet. I Centralhandelskammarens utlåtande betonas att det är viktigt att se till att de nya elektroniska system som införs tekniskt genomförs på ett sådant sätt att små och medelstora företag har möjlighet att delta i anbuds-förfarandena.

I de utlåtanden som gavs om slutbetänkandet från den s.k. JUHO-arbetsgruppen bifölls i regel förslaget att inta en bestämmelse om möjligheten att avbryta upphandlingsförfarandet i upphandlingslagen och i försörjningslagen.

Förslaget till ändring av offentlighetslagen understöddes allmänt i de utlåtanden som gavs om slutbetänkandet från den s.k. JUHO-arbetsgruppen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde och syfte. Lagen ska tillämpas då en upphandlande enhet vid sådan upphandling som omfattas av lagen om offentlig upphandling (348/2007, *upphandlingslagen*) eller av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007, *försörjningslagen*) använder sig av elektroniska auktioner eller dynamiska inköpssystem. Den föreslagna lagen ska komplettera bestämmelserna i upphandlingslagen och försörjningslagen samt i statsrådets förordning om offentlig upphandling (614/2007, *upphandlingsförordningen*). Lagen föreslås innehålla sådana särskilda bestämmelser som användningen av elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem förutsätter. Till övriga delar ska bestämmelserna i upphandlingslagen och försörjningslagen tillämpas. Lagen ska tillämpas på både upphandlingar som överstiger EU:s tröskelvärden och upphandlingar som överstiger de nationella tröskelvärdena och som omfattas av de ovan nämnda lagarna.

Syftet med lagen är att främja användningen av elektroniska förfaranden vid offentlig upphandling. Avsikten är att genom den föreslagna lagen sätta i kraft bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem i upphandlingsdirektivet (2004/18/EG) och i försörjningsdirektivet (2004/17/EG). Direktiven möjliggör dock i och för sig användning av elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem, men direktivens bestämmelser om dessa system måste införlivas i den nationella lagstiftningen.

2 § Definitioner. Definitionen på elektronisk auktion baserar sig på artikel 1.1 sjunde stycket i upphandlingsdirektivet och på arti-

kel 1.2 sjätte stycket i försörjningsdirektivet. Elektroniska auktioner ska endast utgöra en del av ett upphandlingsförfarande, det är inte fråga om ett självständigt upphandlingsförfarande. Elektroniska auktioner skulle kunna användas i samband med de upphandlingsförfaranden som anges nedan i 6 §. Bestämmelserna i den föreslagna lagen avser att reglera endast den del av ett upphandlingsförfarande som gäller den elektroniska auktionen, och till övriga delar ska bestämmelserna i upphandlingslagen och försörjningslagen tillämpas. Elektronisk auktion får användas först i det sista skedet av konkurrensutsättningen. Efter utvärderingen av anbud ska en elektronisk auktion inledas medelst ett särskilt informationssystem. Auktionen syftar till att genom nya priser eller andra matematiskt mätbara värden komma fram till ett slutresultat som är det mest förmånliga från den upphandlande enhetens synpunkt.

Definitionen på dynamiskt inköpssystem baserar sig på artikel 1.1. sjätte stycket i upphandlingsdirektivet och artikel 1.2 femte stycket i försörjningsdirektivet.

Upphandlingslagen och försörjningslagen föreslås samtidigt bli ändrade bl.a. så att definitionerna på elektronisk auktion och dynamiskt inköpssystem stryks ur de nämnda lagarna.

Med elektroniska förfaranden avses förfaranden vid vilka kommunikationen sker i sådana elektronisk form som avses i lagen. Med uttrycket "elektroniska medel" avses den upphandlingsprocess som regleras genom lagen och förhållandet till anbudssökande och anbudsgivare. Avsikten är däremot inte att genom denna lag i en större utsträckning föreskriva om inköpssystem som inbegriper t.ex. order- och faktureringsystem eller anslutningar till andra bakomliggande system.

Enligt 3 mom. motsvarar de övriga begrepp som används i denna lag definitionerna i 5 § i upphandlingslagen. Motsvarande termer finns i 4 § i försörjningslagen.

3 §. Tillämpningsbestämmelser vid enskilda upphandlingsformer. I paragrafen föreslås

bestämmelser om tillämpningen av lagen på enskilda upphandlingsformer. En samlande bestämmelse som har samband med lagens tillämpningsområde behövs eftersom det finns olika upphandlingsformer och många tröskelvärden i anslutning till dem.

4 §. Allmänna principer. Paragrafen innehåller bestämmelser om sådana allmänna principer som tillämpas på båda förfaranden. Bestämmelsen baserar sig på upphandlingsdirektivet och försörjningsdirektivet. Enligt artikel 54.8 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.9 i försörjningsdirektivet får en upphandlande enhet inte utnyttja elektroniska auktioner på otillbörligt sätt eller på ett sätt som hindrar, begränsar eller snedvrider konkurrensen. Enligt artikel 33.7 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.7 i försörjningsdirektivet får den upphandlande enheten inte använda ett dynamiskt inköpssystem så att det hindrar, begränsar eller snedvrider konkurrensen. I paragrafen betonas principerna om öppenhet, icke diskriminering och likabehandling som i enlighet med upphandlingsdirektiven ju är allmänt förpliktande.

Enligt 2 mom. ska vid användningen av elektroniska förfaranden tillämpas bestämmelserna i 4 kap. i upphandlingsförordningen om de regler som tillämpas på elektronisk kommunikation. Vid användningen av elektroniska förfaranden bör uppmärksamhet fästas vid att tekniska problem, störningar i datakommunikationen och systemfel kan försvåra den elektroniska upphandlingsprocessen och därför bör de upphandlande enheterna ha tillräckliga reservarrangemang med tanke på eventuella störningar och metoder för dokumentation av upphandlingsprocessen. Vid störningar kan det bli aktuellt med att stänga den elektroniska auktionen och flytta den till en ny tidpunkt eller avbryta auktionen, eller helt avsluta auktionen och eventuellt på grund av störningen slutföra konkurrensutsättningen av upphandlingen med någon annan metod. I ett sådant fall bör deltagarna omedelbart underrättas. Icke diskriminerande och jämlikt bemötande av deltagarna bör säkerställas i sådana situationer.

5 §. Ansvar för att ett elektroniskt meddelande kommer fram och ankomsttidpunkten för ett elektroniskt meddelande. Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvaret för

att ett meddelande kommer fram och om den tidpunkt då ett elektroniskt meddelande anses ha inkommit till en upphandlande enhet. Paragrafen baserar sig huvudsakligen på lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Ansvaret för att ett meddelande kommer fram vilar hos anbudsgivaren eller anbudssökanden. Paragrafen motsvarar 8 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet som föreskriver att elektroniska meddelanden sänds till myndigheterna på avsändarens ansvar.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om den tidpunkt vid vilken ett elektroniskt meddelande anses ha nått den upphandlande enheten. Bestämmelsen motsvarar 10 § 1 mom. i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

I 10 § 2 mom. i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet ingår en bestämmelse om ankomsttidpunkten för ett elektroniskt meddelande i de fall det inte går att utreda ankomsttidpunkten på grund av att myndighetens elektroniska dataöverföringsmetod varit i olag eller ur bruk eller utredning inte kan läggas fram av någon annan jämförbar orsak. Enligt momentet anses det elektroniska meddelandet ha kommit in vid den tidpunkt då det har avsänts, om tillförlitlig utredning om avsändningstidpunkten kan läggas fram. I den föreslagna lagen föreslås inte någon motsvarande bestämmelse på grund av särdragen hos de aktuella förfarandena.

2 kap. **Elektroniska auktioner**

6 §. Tillämplighet vid olika upphandlingsförfaranden. I paragrafen föreslås bestämmelser om användning av elektroniska auktioner vid olika upphandlingsförfaranden. Enligt artikel 54.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.2 i försörjningsdirektivet kan elektroniska auktioner användas vid öppet, selektivt och förhandlat förfarande samt när de leverantörer som valts ut för ett ramavtal på nytt utsätts för konkurrens. Elektroniska auktioner ska dessutom kunna användas i samband med konkurrensutsättning av upphandlingskontrakt inom ramen för ett dyna-

miskt inköpssystem. En av förutsättningarna för att elektronisk auktion kan användas är att en annons om upphandlingen har publicerats. Bestämmelser om förutsättningarna för tillämpning av olika upphandlingsförfaranden finns i upphandlingslagen och försörjningslagen.

Enligt upphandlingsdirektivet kan elektronisk auktion inte användas vid konkurrenspräglad dialog.

7 §. Allmänna villkor för genomförandet av elektroniska auktioner. I paragrafen föreslås bestämmelser om de allmänna förutsättningarna för och begränsningarna beträffande användning av elektroniska auktioner. Enligt artikel 54.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.2 i försörjningsdirektivet får elektronisk auktion användas om förfrågningsunderlaget till upphandlingen kan fastställas med tillräcklig exakthet. Elektronisk auktion kan således inte användas vid sådana upphandlingar i vilka några andra än kvantitativa jämförelsegrunder förutsätts vid jämförelse av anbuderna i auktionsskedet. Denna princip, dvs. att jämförelse av andra än kvantitativa jämförelsegrunder lyckas inte på grund av de automatiska jämförelsemetoder som elektroniska auktioner inbegriper, konstateras också i kommissionens arbetsdokument SEK(2005)959 (s.18). Hur ändamålsenligt det är att använda elektronisk auktion beror på upphandlingens art och värde samt på marknaden och den konkurrenssituation som råder på den.

Enligt artikel 54.8 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.9 i försörjningsdirektivet får en upphandlande enhet inte utnyttja elektroniska auktioner så att föremålet för kontraktet, så som det fastställs i det meddelande som används för konkurrensutsättning och i förfrågningsunderlaget och i eventuella specifikationer, ändras.

Enligt artikel 1.7 i upphandlingsdirektivet och artikel 1.6 i försörjningsdirektivet kan vissa tjänstekontrakt och vissa byggtreprenadkontrakt som innehåller intellektuella prestationer, såsom projekteringen av byggtreprenader, följaktligen inte bli föremål för elektronisk auktion.

I skäl 14 i upphandlingsdirektivet och skäl 21 i försörjningsdirektivet har det dock uttryckligen konstaterats att elektronisk auktion

kan komma i fråga särskilt när upphandlingskontrakt för byggtreprenader samt för varu- och tjänsteupphandlingar förnyas.

Elektronisk auktion skulle kunna användas också som en del av jämförelsemetoden i sådana fall i vilka en del av jämförelsegrunderna är sådana att de inte kan göras föremål för elektronisk auktion och en del sådana att de lämpar sig för användning vid elektronisk auktion. I ett sådant fall bör först en jämförelse av de icke kvantitativa grunderna göras, och först efter detta ska anbuderna som rangordnats vid jämförelsen göras föremål för elektronisk auktion till de delar som kan mätas objektivt och kvantitativt.

8 §. Anmälningsskyldighet. I paragrafen föreslås bestämmelser om den annonseringsskyldighet som gäller i fråga om elektroniska auktioner. Paragrafen grundar sig på upphandlingsdirektiven. I artikel 54.3 i upphandlingsdirektivet och i artikel 56.3 i försörjningsdirektivet ingår en meddelandeskyldighet att när det gäller upphandlingar som omfattas av direktivets räckvidd. Om elektronisk auktion används ska detta meddelas i en upphandlingsannons, dvs. i ett sådant upphandlingsmeddelande som avses i bilaga II till kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden inom ramen för anbuds-förfaranden i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG och 2004/18/EG, den s.k. standardformulärförordningen, och i en upphandlingsannons för försörjningssektorn enligt bilaga V som ifylls i det elektroniska anmälningssystemet

HILMA (www.hankintailmoitus.fi). Bestämmelserna om skyldighet att använda EU:s standardformulär finns i 7 § i upphandlingsförordningen och bestämmelserna om EU-upphandlingsannonser i 8 § i upphandlingsförordningen. I paragrafen föreslås också en hänvisning till annonseringsskyldighet enligt 4 § i den nationella upphandlingsförordningen enligt vilken den nationella upphandlingsannonsen ska sändas in för publicering via HILMA. Bestämmelser om innehållet i den nationella upphandlingsannonsen finns i 5 § i upphandlingsförordningen.

I kommissionens arbetsdokument SEK (2005)959 (s.18) konstateras att meddelandet

om elektronisk auktion ger också upphov till skyldighet att också ordna en utannonserad auktion, förutom i de situationer där endast ett acceptabelt anbud erhålls. Annonseringen av auktionen förpliktar således till avgörande av konkurrensutsättningen på basis av auktionsresultaten. I detta sammanhang bör dock särdragen hos upphandlingsförfarandena beaktas, t.ex. de minikonkurrensutsättningar som ordnas inom ett ramavtal. Ett ramavtal kan inbegripa flera minikonkurrensutsättningar där leverantörer konkurrensutsätts på nytt och elektroniska auktioner lämpar sig inte nödvändigtvis för alla konkurrensutsättningar, eftersom de tekniska specifikationerna för upphandlingar som konkurrensutsätts medelst elektronisk auktion måste vara exakta. I en upphandlingsannons som gäller upprättande av ramavtal bör det dock uppges att elektronisk auktion används, om elektronisk auktion kommer att användas i någon eller några av de minikonkurrensutsättningar som ingår i ramavtalet.

9 §. Innehållet i den elektroniska auktionen. Enligt artikel 54.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.2 i försörjningsdirektivet grundas den elektroniska auktionen på antingen priser enbart när kontraktet ges till det lägsta priset eller priser och/eller nya värden på aspekter i anbudet som angetts i förfrågningsunderlaget när kontraktet ges till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Föremål för den elektroniska auktionen kan vara endast sådana aspekter vilkas värden är kvantifierbara och kan uttryckas i tal. Utöver priset kan sådana vara t.ex. leveranstid och underhållsintervall.

10 §. Uppgifter som ska ingå i anbudsfrågan. I paragrafen föreslås bestämmelser om de upplysningar som förfrågningsunderlaget i enlighet med artikel 54.3 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.3 i försörjningsdirektivet ska innehålla. I de ovan nämnda punkterna föreskrivs att om elektronisk auktion används vid upphandlingen ska förfrågningsunderlaget innehålla kriteriet för valet av anbud och, i fråga om totalekonomisk förmånlighet, de jämförelsegrunder vars värden kommer att vara föremål för den elektroniska auktionen till den del de kan uttryckas i siffror eller procent. Dessutom bör de eventuella gränserna för de värden

som kan presenteras uppges. Innan elektronisk auktion inleds gör den upphandlande enheten en första fullständig utvärdering av anbudet på det sätt som föreskrivs i 11 §. Vid elektronisk auktion kan endast kvantifierbara urvalskriterier och jämförelsegrunder användas, medan även andra urvalskriterier och jämförelsegrunder än kvantifierbara kan användas vid den fullständiga utvärderingen som görs före auktionen.

Utöver de uppgifter som nämns ovan ska den upphandlande enheten lämna de uppgifter som kommer att göras tillgängliga för anbudsgivarna under den elektroniska auktionen samt tidpunkten för lämnandet av uppgifterna, relevanta uppgifter om genomförandet av den elektroniska auktionen, och på vilka villkor anbudsgivarna kan lämna anbud. Dessutom bör minsta skillnader som i förekommande fall krävs mellan anbudet uppges samt relevanta uppgifter om den elektroniska utrustning som används och om arrangemangen och de tekniska specifikationerna för anslutning. Dessa uppgifter som uttryckligen gäller den elektroniska auktionen ska lämnas utöver de uppgifter som förutsätts enligt 41 § och 69 § i upphandlingslagen samt 36 § i försörjningslagen.

I kommissionens arbetsdokument SEK (2005) 959 (s. 19—20) konstateras dessutom att den matematiska formel som används vid den elektroniska auktionen kan uppges i förfrågningsunderlaget. I arbetsdokumentet konstateras dessutom att i förfrågningsunderlaget bör det uppges på vilket sätt inbjudningarna till den elektroniska auktionen ska sändas. I arbetsdokumentet konstateras vidare att reglerna för den elektroniska auktionen får ändras förutsatt att detta har uppgetts klart i förfrågningsunderlaget. Ändringen av reglerna kan dock ha märkbara inverknings på anbudsgivarens ställning varför den upphandlande enheten bör underrätta anbudsgivarna på ett tillräckligt utförligt sätt.

11 §. Inledande av auktionen. I paragrafen föreslås bestämmelser om de skyldigheter i enlighet med upphandlingsdirektiven som anknyter sig till inledandet av auktionen. I artikel 54.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.4 i försörjningsdirektivet föreskrivs att innan en elektronisk auktion inleds ska den upphandlande myndigheten genomföra en

första fullständig utvärdering av anbuderna i enlighet med tilldelningskriterierna och den fastställda viktningen för dessa. Den fullständiga utvärderingen ska innehålla en bedömning av innehållet i ett anbud och dessutom i fråga om öppet förfarande även en bedömning av anbudsgivarens lämplighet. I fråga om selektivt förfarande eller förhandlat förfarande kan man inte godkänna sådana anbudssökande som inte uppfyller de minimikrav som den upphandlande enheten uppställer eller som inte har lämnat in en ansökan om att få delta. Således bör en bedömning av anbudssökandenas lämplighet ha gjorts redan i initialskedet av konkurrensutställningen med tanke på alla andra förfaranden än det öppna förfarandet.

12 §. Inbjudan att delta i den elektroniska auktionen. I paragrafen föreslås bestämmelser om syftet med inbjudan att delta i en elektronisk auktion. Syftet är att deltagarna ombeds att med hjälp av elektroniska medel föreslå nya priser eller nya värden för jämförelsegrunderna. I inbjudan att delta i en elektronisk auktion preciseras uppgifterna om auktionen, eftersom det i det skede då förfrågningsunderlaget skickas inte går att uppge de exakta tidtabellerna för elektronisk auktion eller lämna tillräckligt noggranna beskrivningar av de olika skedena för att förfrågningsunderlaget utarbetas i ett tidigare skede än själva inbjudan.

I artikel 54.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.4 i försörjningsdirektivet konstateras att den upphandlande enheten ska inbjuda alla anbudsgivare som har lämnat godtagbara anbud att samtidigt med elektroniska medel lämna nya priser och/eller nya värden. I kommissionens arbetsdokument SEK (2005)959 (s. 19) konstateras att den upphandlande enheten ska sända till de godkända deltagarna en individuell elektronisk inbjudan att delta i en elektronisk auktion. På sidan 19 i arbetsdokumentet konstateras dessutom att offentliggörandet av en inbjudan på webbplatsen inte kan anses tillräckligt.

I kommissionens arbetsdokument SEK (2005) 959 (s. 19) konstateras att de anbudsgivare som inte har fått kontraktet bör informeras i enlighet med artikel 41.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 49.2 i försörjningsdirektivet. Artikel 41 i upphandlingsdi-

rektivet motsvarar 73 § i upphandlingslagen, och således ska den upphandlande enheten i enlighet med 73 § i upphandlingslagen meddela ett skriftligt beslut om de avgöranden som påverkar ställningen för de anbudsgivare som fått avslag samt om anbudsförfarandets utgång. För försörjningssektorns del finns bestämmelser om upphandlingsbeslut i 58 §.

I paragrafen föreslås också bestämmelser om innehållet i inbjudan att delta. I enlighet med artikel 54.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.4 i försörjningsdirektivet ska inbjudan innehålla alla relevanta upplysningar om den individuella anslutningen till den elektroniska utrustning som används samt vilken dag och tid den elektroniska auktionen kommer att inledas.

I artikel 54.7 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.7 i försörjningsdirektivet konstateras att om den elektroniska auktionen genomförs i flera på varandra följande etapper ska antalet etapper och tidsplanen för varje auktionsetapp anges i inbjudan att delta i auktionen. Enligt artikel 54.5 i upphandlingsdirektivet ska i inbjudan även anges den matematiska formel som används för att vid den elektroniska auktionen bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser och/eller nya värden som lämnas. Denna formel ska innefatta viktningen av alla de kriterier som fastställts för att bestämma det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Dessutom ska eventuellt förekommande intervall meddelas och i förväg reduceras med ett bestämt värde. Om alternativa anbud är tillåtna, ska separata formler ges för varje alternativ. I artikel 56.5 i den finskspråkiga versionen av försörjningsdirektivet föreskrivs att i förfrågningsunderlaget ska även anges den matematiska formel som används vid den elektroniska auktionen trots att man i den engelska versionen av direktivet på samma ställe använder ordet ”inbjudan” (invitation). Det finskspråkiga direktivet innehåller med andra ord ett översättningsfel.

I artikel 54.7 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.7 i försörjningsdirektivet konstateras att i inbjudan att delta i auktionen ska anges en på förhand fastställd dag och tid när auktionen stängs.

I inbjudan ska dessutom inkluderas resultat av den fullständiga utvärdering av anbuderna

som den upphandlande enheten har gjort. Den fullständiga utvärderingen innehåller både en bedömning av innehållet i ett anbud och dessutom i fråga om öppet förfarande även en bedömning av anbudsgivarens lämplighet. I kommissionens arbetsdokument SEK (2005) 959 (s. 19) konstateras att den fullständiga utvärderingen kan innehålla exempelvis det antal poäng som den upphandlande enheten givit en viss anbudsgivare. Innan den elektroniska auktionen inleds ska dock den upphandlande enheten ge de anbudsgivare som lämnat in ett godtagbart anbud en lista med en rangordning av anbud av vilken anbudsgivarens placering i förhållande till övriga anbudsgivare framgår, dock så att inga namn på anbudsgivare avslöjas för att behålla den konfidentiella naturen av förfarandet.

13 §. Minimifristen för inledande av auktionen och lämnande av upplysningar till deltagare. I paragrafen föreslås bestämmelser om den minimifrist som gäller i fråga om inledande av auktionen i enlighet med artikel 54.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.4 i försörjningsdirektivet. Enligt de ovan nämnda artiklarna får den elektroniska auktionen inte inledas tidigare än två arbetsdagar efter det datum då inbjudan att delta i auktionen har skickats ut.

I paragrafen föreslås dessutom bestämmelser om den upphandlande enhetens skyldighet att lämna upplysningar till deltagarna. I artikel 54.6 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.6. i försörjningsdirektivet konstateras att under varje etapp i den elektroniska auktionen ska den upphandlande enheten omedelbart meddela alla godkända anbudsgivare åtminstone tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt ska ha kännedom om sin plats i rangordningen. I praktiken skulle detta kunna verkställas t.ex. genom att med hjälp av ett dataprogram upprätta en lista över anbudsgivare som skulle uppdateras automatiskt i enlighet med de anbud som anbudsgivarna lämnat. Den upphandlande enheten föreslås också kunna lämna andra upplysningar om andra priser eller värden som har lämnats, under förutsättning att detta anges i förfrågningsunderlaget. I och med att upplysningarna ges samtidigt säkerställs ett

icke diskriminerande bemötande av anbudsgivare.

Den upphandlande enheten ska också enligt förslaget när som helst under auktionens gång få meddela antalet deltagande anbudsgivare i den aktuella auktionsetappen. Den upphandlande enheten ska behandla anbudsgivarna anonymt i förhållande till andra anbudsgivare under de olika etapperna i den elektroniska auktionen. Denna skyldighet baserar sig på artikel 54.6 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.6. i försörjningsdirektivet. Den upphandlande enheten ska dock i en inbjudan som skickas till en enskild anbudsgivare få avslöja dennas placering i förhållande till andra anbudsgivare.

14 §. Stängning av den elektroniska auktionen. I paragrafen föreslås bestämmelser om stängning av den elektroniska auktionen. Paragrafen grundar sig på direktiven. I artikel 54.7 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.7 i försörjningsdirektivet finns bestämmelser om de sätt på vilka auktionen får avslutas genom att man använder sig av något eller några av de sätt som nämns i punkterna ovan.

Den upphandlande enheten får stänga auktionen på en bestämd dag och vid ett bestämt klockslag som fastställts i inbjudan att delta i auktionen, eller när nya anbud med priser eller värden som uppfyller kraven beträffande minsta skillnad i priser eller värden inte längre lämnas till den upphandlande enheten. Det tredje alternativet att stänga auktionen är när det antal auktionsetapper som uppgetts i inbjudan har genomförts. Enligt direktiven kan auktionen genomföras i flera etapper. Auktionen skulle exempelvis först kunna gälla leveranstiden, och därefter skulle en auktion om priset kunna ordnas mellan de bästa anbuderna i fråga om leveranstid.

Ett villkor för användning av alla dessa sätt att stänga auktionen är att den upphandlande enheten i inbjudan att delta i auktionen har preciserat den tidsfrist efter det sista anbudet som nya anbud inväntas innan den elektroniska auktionen stängs. Med avvikelse från ordalydelsen i artikel 54.6 b i direktivet föreslås det i paragrafen att det efter varje sätt att stänga auktionen, dvs. också då auktionen stängs på en bestämd dag och vid ett bestämt klockslag som uppgetts i inbjudan, bör finnas en viss tid efter det sista anbudet inom vilken

nya anbud inväntas. Enligt den nämnda punkten i direktivet ska en tidsfrist fastställas endast vid de alternativa sätt för stängning av auktionen som anges i 4 § 2 och 3 punkten. På detta sätt jämföras de olika alternativa sätten att stänga auktionen och tryggas ett jämbördigt och icke-diskriminerande bemötande av anbudsgivare med hänsyn tagen till av bl.a. skillnaderna i anbudsgivarnas datakommunikationsförbindelser (olika hastigheter).

3 kap. **Dynamiska inköpssystem**

15 §. *Införande av ett dynamiskt inköpssystem.* I paragrafen föreslås bestämmelser om införandet av ett dynamiskt inköpssystem, tillämpningen av bestämmelserna om elektroniska förfaranden och öppet förfarande i samband med ett dynamiskt inköpssystem, systemets avgiftsfrihet för leverantörer och anbudsgivare samt beräkning av det uppskattade totala värdet och systemets varaktighet.

I artikel 33.3 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.3 i försörjningsdirektivet finns bestämmelser om genomförande av ett dynamiskt inköpssystem medelst ett meddelande om upphandling. Dessutom innehåller artikel 35.3 i upphandlingsdirektivet och artikel 42.2 i försörjningsdirektivet bestämmelser om skyldigheten att publicera meddelande om upphandling i det fall att en upphandlande enhet tänker införa ett dynamiskt inköpssystem. Den upphandlande enheten ska för införande av ett dynamiskt inköpssystem använda en sådan EU-upphandlingsannons eller EU-upphandlingsannons (försörjningssektorn) som avses i kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden inom ramen för anbudsförfaranden i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG och 2004/18/EG, den s.k. standardformulärförordningen. Användningen av dessa baserar sig således på en förordning som är direkt förpliktande för medlemsstaterna. Nationellt ingår bestämmelser om denna skyldighet i 7 § i upphandlingsförordningen. Om det sätt på vilket upphandlingsannonser ska sändas in för publicering föreskrivs i 8 § i upphandlingsförordningen.

Meddelande om inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem ska på det nationella planet ske genom en sådan nationell upphandlingsannons som avses i 4 § i upphandlingsförordningen och som ska sändas in för publicering i enlighet med 4 § i upphandlingsförordningen. Enligt paragrafen skulle den nationella upphandlingsannonsen kunna användas också då det är fråga om sådan upphandling av tjänster enligt bilaga B till upphandlingslagen och bilaga B till försörjningslagen som överskrider EU-tröskelvärdet eller sådan tjänstekoncession som avses i upphandlingslagen.

Enligt skäl 13 i upphandlingsdirektivet bör de upphandlande myndigheterna redan vid införandet av ett dynamiskt inköpssystem kunna upprätta en förteckning över redan godkända anbudsgivare och ge nya anbudsgivare en möjlighet att ansluta sig. Motsvarande text finns i skäl 21 i försörjningsdirektivet.

I enlighet med artikel 33.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.2 i försörjningsdirektivet ska den upphandlande enheten uteslutande använda elektroniska medel för att genomföra systemet. Bestämmelser om de regler som ska tillämpas på elektronisk kommunikation finns i 19 § i upphandlingsförordningen. Enligt de ovan nämnda artiklarna i upphandlingsdirektiven ska en upphandlande enhet för att införa ett dynamiskt inköpssystem följa reglerna för det öppna förfarandet i alla faser fram till tilldelningen av kontrakt inom ramen för detta system. Med avvikelse från ordalydelsen i direktivet ska de angivna förfarandena följas ända tills upphandlingsbeslut fattas, inte tills kontrakt ingås.

I enlighet med artikel 33.7 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.7 i försörjningsdirektivet får den upphandlande enheten inte ta ut några administrativa avgifter från de berörda ekonomiska aktörerna eller deltagarna i systemet. När det gäller beräkning av det uppskattade värdet tillämpas motsvarande förfarande som vid ramavtal. Enligt artikel 9.9 i upphandlingsdirektivet och artikel 17.3 i försörjningsdirektivet är således det värde som ska beaktas vid beräkningen det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under ramav-

talets eller det dynamiska inköpssystemets hela löptid. Bestämmelser om beräkning av det uppskattade värdet finns i 17—19 § i upphandlingslagen och 20 § i upphandlingslagen innehåller ett förbud mot att dela upp upphandling eller kombinera upphandlingar på ett artificiellt sätt. Motsvarande bestämmelser finns i 13—16 § i försörjningslagen.

16 §. Ett dynamiskt inköpssystem och dess förlopp. I paragrafen föreslås bestämmelser om förloppet av ett dynamiskt inköpssystem då värdet av inköpssystemet och de upphandlingar som företas inom det överskrider EU-tröskelvärdet och på motsvarande sätt om ett förenklat förfarande då det är fråga om en enskild upphandling inom ett dynamiskt inköpssystem som understiger EU-tröskelvärdet men överstiger det nationella tröskelvärdet. När ett dynamiskt inköpssystem har införts står det öppet för alla anbudsgivare som uppfyller urvalskriterierna och som lämnat in ett godtagbart preliminärt anbud enligt 18 § i lagförslaget till den upphandlande enheten.

Om värdet av en enskild upphandling inom det dynamiska inköpssystemet överstiger EU-tröskelvärdet, ska den upphandlande enheten i syfte att inleda konkurrensutsättning publicera en förenklad upphandlingsannons om införandet av ett dynamiskt inköpssystem. Efter det att en förenklad upphandlingsannons har publicerats kan nya anbudsgivare tas med i systemet på det sätt som anges i 18 och 19 §. Alla leverantörer som tagits med i systemet ska uppmanas att lämna anbud på varje enskild upphandling, varefter valet av anbud kan ske.

Det förenklade förfarandet ska enligt förslag kunna tillämpas nationellt då värdet av en enskild upphandling understiger EU-tröskelvärdet men överstiger det nationella tröskelvärdet enligt upphandlingslagen. I ett sådant fall ska den upphandlande enheten inte behöva publicera en förenklad upphandlingsannons utan den kan konkurrensutsätta upphandlingen genom att begära anbud direkt av de anbudsgivare som redan tagits med i systemet. Det förenklade nationella förfarandet motsvarar de förpliktelser som anges i direktivet på det allmänna planet men är ett mer flexibelt, lättare och snabbare system.

Annonserna om införande av ett dynamiskt inköpssystem publiceras i HILMA och i fråga om EU-annonser också i databasen TED (<http://ted.europa.eu>) där de finns fritt tillgängliga för leverantörer. Praktiska råd om hur man rättar till annonser och avbryter upphandlingen och om annonseringen i samband med detta liksom också om andra tekniska detaljer som har att göra med annonseringen kunde ges via HILMA som är den kanal genom vilken annonserna sänds in.

Om man blir tvungen att avstå från användningen av ett dynamiskt inköpssystem t.ex. på grund av tekniska problem, ska den upphandlande enheten fatta beslut om detta och informera om det. I ett sådant fall bör förfarandet vara rättvist och öppet. Det bör också vara möjligt för en leverantör som tagits med i ett dynamiskt inköpssystem att av sin egen fri vilja dra sig tillbaka.

17 §. Upphandlingsannons och förfrågningsunderlag. I paragrafen föreslås bestämmelser om de skyldigheter som gäller upphandlingsannonser och förfrågningsunderlag.

EU-upphandlingsannonser och nationella upphandlingsannonser ska sändas in för publicering i HILMA på adressen www.hankintailmoitukset.fi. Bestämmelser om insändning av EU-upphandlingsannonser för publicering finns i 8 § och om insändning av nationella upphandlingsannonser för publicering i 4 § i upphandlingsförordningen.

I enlighet med artikel 33.3 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.3 i försörjningsdirektivet ska den upphandlande enheten göra förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar fritt, direkt och fullständigt tillgängliga elektroniskt för alla från och med dagen för offentliggörandet av upphandlingsannonsen och fram till det att det dynamiska inköpssystemet avvecklats.

I enlighet med artikel 33.3 c i upphandlingsdirektivet och artikel 15.3 c i försörjningsdirektivet ska man i meddelandet ange den internetadress på vilken handlingar kan konsulteras. I enlighet med artikel 33.3 a i upphandlingsdirektivet och artikel 15.3 a i försörjningsdirektivet ska man i meddelandet om upphandling ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem. I artikel 33.7 i upphandlingsdirektivet och i artikel 15.7 i för-

sörjningsdirektivet konstateras att ett dynamiskt inköpssystem inte får vara i mer än fyra år, utom i vederbörligen berättigade undantagsfall. I kommissionens arbetsdokument SEK (2005) 959 (s. 21) konstateras att också varaktigheten av ett dynamiskt inköpssystem bör meddelas i upphandlingsannonser. I upphandlingsannonserna ska dessutom anges kriterier för tilldelning av kontrakt och jämförelsegrunder så som det konstateras i artikel 33.6 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.6 i försörjningsdirektivet. I de ovan nämnda punkterna ges den upphandlande enheten möjlighet att fastställa de jämförelsekriterier som används vid bedömning av den totalekonomiska förmånligheten. Kriterierna kan preciseras senare i det skede då de godkända anbudsgivarna ombeds att lämna in anbud. Enligt artikel 33.3 b i upphandlingsdirektivet och artikel 15.3 b i försörjningsdirektivet ska i förfrågningsunderlaget bland annat anges vilken typ av köp som detta system avser samt lämna all nödvändig information om inköpssystemet, den elektroniska utrustning som används och de arrangemang och tekniska specifikationer som är kopplade därtill, med vilka i den föreslagna paragrafen avses tekniska förutsättningar. I 41 och 69 § i upphandlingslagen och 36 § i försörjningslagen föreskrivs dessutom i tillämpliga delar mer detaljerat om innehållet i en anbudsfrågan. Enligt artikel 54.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 56.2 i försörjningsdirektivet får elektronisk auktion användas vid inbjudan att lämna anbud beträffande kontrakt som ska tilldelas inom ramen för det dynamiska inköpssystemet. Vid användning av elektroniska auktioner iaktas de förfaranden och förpliktelser som anges i förordningen.

18 §. Ansökan om att få delta och godkännande av deltagare i ett dynamiskt inköpssystem. I paragrafen föreslås bestämmelser om de olika skedena i förfarandet för ansökan att få delta i ett dynamiskt inköpssystem och den upphandlande enhetens godkännande av anbudsgivare. I artikel 33.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.4 i försörjningsdirektivet finns bestämmelser om ansökan om att få delta i ett dynamiskt inköpssystem. Enligt ovan nämnda bestämmelser ska den upphandlande myndigheten under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet varar ge

alla ekonomiska aktörer möjlighet att lämna preliminära anbud för att få delta i systemet. I artikel 33.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.2 i försörjningsdirektivet ska samtliga anbudsgivare, som uppfyller urvalskriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med förfrågningsunderlaget och eventuella kompletterande handlingar, få delta i systemet.

I enlighet med artikel 33.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.2 i försörjningsdirektivet ska i paragrafen föreskrivas en frist om 15 dagar för utvärdering av det preliminära anbudet efter inlämningen av anbudet. Den upphandlande enheten kan förlänga fristen för utvärdering under förutsättning att ingen inbjudan att lämna anbud förekommer under tiden. I paragrafen föreskrivs också i enlighet med artikel 33.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.4 i försörjningsdirektivet om den upphandlande enhetens skyldighet att snarast möjligt informera den anbudsgivare som inlämnat ett preliminärt anbud om att han eller hon tagits med i det dynamiska inköpssystemet eller att hans eller hennes preliminära anbud har förkastats. Bestämmelser om upphandlingsbeslut och tillkännagivande av upphandlingsbeslut finns i 10 kap. i upphandlingslagen och 7 kap. i försörjningslagen.

I 3 mom. föreskrivs om en leverantörs rätt att i vilket skede som helst av det dynamiska inköpssystemet lämna ett anbud som är bättre än det preliminära anbudet under förutsättning att det anbud som lämnas fortfarande uppfyller de minimikrav som anges i anbudsbegäran. Bestämmelsen baserar sig på artikel 33.2 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.2 i försörjningsdirektivet. Av det som sägs ovan följer att eftersom sådana anbud som är bättre än det preliminära kan inlämnas fortlöpande, kan de inkomna preliminära anbuden med avvikelse från 19 § 3 mom. 4 punkten i upphandlingsförordningen öppnas genast efter mottagandet. Dessa anvisningar har beaktats också i kommissionens arbetsdokument SEK (2005) 959 (s. 22).

19 §. Användning av dynamiska inköpssystem vid upphandling som överstiger EU-tröskelvärdet. Denna paragraf ska tillämpas

endast på sådana upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdena.

I paragrafen föreslås bestämmelser om användning av ett dynamiskt inköpssystem och om informationskyldigheterna i anslutning till det. Paragrafen baserar sig på artikel 33.5 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.5 i försörjningsdirektivet. Enligt ovan nämnda artiklar ska varje separat upphandling inom ett dynamiskt inköpssystem konkurrensutsetas. De ovan nämnda bestämmelserna inbegriper också en skyldighet för den upphandlande enheten att meddela en separat upphandling med hjälp av ett dynamiskt inköpssystem genom att publicera en i bilaga IX till standardformulärförordningen avsedd förenklad upphandlingsannons, nedan förenklad upphandlingsannons. Dessutom inbegriper artikel 35.3 i upphandlingsdirektivet och artikel 42.2 i försörjningsdirektivet en skyldighet att publicera ett förenklat meddelande om upphandling. Den förenklade upphandlingsannonsen fylls i inom HILMA på internetadressen www.hankintailmoitukset.fi. Sakinnehållet i ett förenklat meddelande om upphandling har fastställts i bilaga VII till upphandlingsdirektivet och bilaga XIII D till försörjningsdirektivet, och de punkter som anges i definitionen ingår i den blankett som sammanställts enligt standardformulärförordningen. De uppgifter som anges i nämnda bilagor ingår i en blankett som är förenlig med kommissionens standardformulärförordning, (EG) nr 1564/2005.

I en förenklad upphandlingsannons inbjuder den upphandlande enheten alla intresserade leverantörer att lämna in ett preliminärt anbud på varje separat upphandling som utannonseras. I detta skede får ett preliminärt anbud inlämnas av både de leverantörer som redan tagits med i det dynamiska inköpssystemet och av nya leverantörer. Den upphandlande enheten ska fastställa en tidsfrist för inlämnandet av preliminära anbud som inte får understiga 15 dagar räknat från den dag då den förenklade upphandlingsannonsen avsändes. I den finska översättningen av upphandlingsdirektivet har den ovan nämnda fristen översatts felaktigt med "högst" 15 dagar men i bestämmelsen har felet rättats till och fristen ska alltså vara "minst" 15 dagar. Den upphandlande enheten ska utvärdera de

preliminära anbud som kommit in. I direktivet har dock ingen exakt tidsfrist fastställts för detta skede i utvärderingen, vilket har gjorts i 18 § i lagförslaget i fråga om utvärderingen av tidigare preliminära anbud då en frist om 15 dagar fastställts. Således bör den upphandlande enheten utvärdera de inkomna preliminära anbuden relativt snabbt efter det att fristen för inlämnande av anbud löpt ut. Den upphandlande enheten får enligt förslag inte konkurrensutseta en upphandling förrän samtliga preliminära anbud som lämnats in inom den fastställda fristen har utvärderats.

20 §. Inbjudan att lämna anbud. I paragrafen föreslås bestämmelser om konkurrensutställning av varje enskild upphandling genom att den upphandlande enheten uppmanar alla leverantörer som tagits med i systemet att lämna anbud på varje enskild varu- eller tjänsteupphandling eller byggnadskontrakt. Paragrafen baserar sig på artikel 33.6 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.6 i försörjningsdirektivet. I de ovan nämnda artiklarna ingår inte några närmare detaljer om innehållet i uppmaningen. Enligt artiklarna ska en tillräckligt lång frist fastställas för inlämnande av anbud. Tidsfristen ska med andra ord meddelas i uppmaningen. Dessutom konstateras det i artiklarna ovan att det föremål för upphandlingen och de jämförelsegrunder som angivits i en tidigare upphandlingsannons eller en anbudsförfrågan i anslutning till den kan preciseras i samband med en inbjudan att lämna anbud. Under arbetsgruppsberedningen preciserades den ovan nämnda punkten så att också föremålet för upphandlingen kunde preciseras. Trots att direktiven inte innehåller några exakta krav beträffande uppmaningen bör upphandlingslagstiftningens allmänna principer om likabehandling och öppenhet beaktas. För att likabehandling och öppenhet skulle kunna garanteras bör uppmaningarna sändas samtidigt till alla anbudsgivare.

I 2 mom. föreskrivs att om det uppskattade värdet av en enskild upphandling inom systemet inte överskrider EU-tröskelvärdet, är den upphandlande enheten inte skyldig att sända en inbjudan att lämna anbud till sådana anbudsgivare vars preliminära anbud för att få vara med i det dynamiska inköpssystemet har inkommit hos den upphandlande enheten

senare än 15 dagar innan den upphandlande enheten avsänder en inbjudan. Genom bestämmelsen säkerställs att konkurrensutsättningen av en upphandling genom den upphandlande enhetens försorg inte blir uppskjuten till en senare tidpunkt alltid när ett nytt preliminärt anbud kommer in. Den upphandlande enheten bör ha en viss minimifrist (15 dagar) för utvärdering av de preliminära anbuden.

21 §. Valet av anbud. I paragrafen föreslås bestämmelser om det val av anbud som träffas av den upphandlande enheten i enlighet med bestämmelserna om valet av anbud i upphandlingslagen och försörjningslagen. Bestämmelser om valet av anbud finns i 62 och 72 § i upphandlingslagen och 54 och § i försörjningslagen. Vid valet av anbud kan den upphandlande enheten också använda sig av en elektronisk auktion i enlighet med bestämmelserna om elektroniska auktioner i denna lag. Då görs en första fullständig utvärdering av den elektroniska auktionen på basis av de anbud som erhållits i enlighet med 20 §.

4 kap. **Särskilda bestämmelser**

22 §. Upphandlingsbeslut och upphandlingskontrakt. I enlighet med artikel 33.6 i upphandlingsdirektivet och artikel 15.6 i försörjningsdirektivet ska den upphandlande enheten fatta upphandlingsbeslut och ingå upphandlingskontrakt med den anbudsgivare som inlämnat det bästa anbudet utgående från de kriterier för valet av anbud och eventuella jämförelsegrunder som angivits i upphandlingsannonsen och förfrågningsunderlaget samt lämplighetskraven för anbudsgivare. I paragrafen föreslås en hänvisning till upphandlingslagen och till försörjningslagen till den delen bestämmelser om upphandlingsbeslut och upphandlingskontrakt finns i de nämnda lagarna.

23 §. Annonser i efterhand och utredningar över sådana upphandlingar medelst dynamiskt inköpssystem som överstiger EU-tröskelvärdet samt elektronisk auktion. I paragrafen föreslås bestämmelser om skyldigheten att publicera en annons i efterhand och

om avvikelse från denna skyldighet samt om de utredningar som den upphandlande enheten ska skicka till kommissionen på begäran av denna. Paragrafens bestämmelse om skyldighet att publicera en annons i efterhand baserar sig på artikel 35.4 i upphandlingsdirektivet och artikel 43.1 i försörjningsdirektivet. Den upphandlande enheten ska för publicering avsända en annons i efterhand eller en annons i efterhand för försörjningssektorerna om resultatet av upphandlingsförfarandet på grundval av ett dynamiskt inköpssystem senast 48 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt. Med avvikelse från det som sägs ovan om anmälningsskyldigheten får den upphandlande enheten dock gruppera och skicka resultaten per kvartal. I detta fall ska den sända de grupperade annonserna senast 48 dagar efter utgången av varje kvartal. Bestämmelser om blanketterna för annonser i efterhand och det sätt på vilket de ska sändas in finns i 8 § i upphandlingsförordningen, och generella bestämmelser om annonser i efterhand enligt upphandlingslagen och försörjningslagen i 11 § i upphandlingsförordningen. Paragrafen baserar sig på artikel 43 i upphandlingsdirektivet och artikel 50 i försörjningsdirektivet vilka har genomförts nationellt genom 22 § i upphandlingsförordningen. En skriftlig utredning ska upprättas om införandet av ett dynamiskt inköpssystem. Av utredningen ska framgå minst de detaljer som anges i 22 § i upphandlingsförordningen.

24 §. Överklagande och påföljder. I paragrafen föreslås en hänvisning till upphandlingslagens och till försörjningslagens bestämmelser om rättsmedel och påföljder.

25 §. Ikraftträdande. Paragrafen innehåller en ikraftträdelsebestämmelse. De nya förfaranden som anges i denna lag ska enligt förslag tillämpas på de upphandlingar som inleds efter lagens ikraftträdande. Bestämmelser om den tidpunkt vid vilken ett upphandlingsförfarande anses ha blivit inlett finns i upphandlingslagen och i försörjningslagen.

1.2 Lagen om offentlig upphandling

1 §. Lagens syfte. I 1 mom. föreslås bli intaget ett omnämnande om att bestämmelser

om elektroniska upphandlingsförfaranden utfärdas genom en särskild lag.

24 §. Val av upphandlingsförfarande. I 1 mom. föreslås bli intagen ett omnämmande om elektroniska upphandlingsförfaranden.

65 §. Upphandlingsförfaranden. I 2 mom. föreslås ett omnämmande om att bestämmelser om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem utfärdas genom en särskild lag.

73 a §. Avbrytande av upphandlingsförfarandet. Paragrafen är ny och i den föreslås bestämmelser om avbrytande av upphandlingsförfarandet. Paragrafen baserar sig på vedertagen rättspraxis och dess syfte är att skapa klarhet i praxisen som gäller avbrytande av ett upphandlingsförfarande utan att något kontrakt tilldelas.

Enligt 1 mom. får upphandlingsförfarandet avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning. När skälet till avbrytande bedöms bör den upphandlande enheten fästa uppmärksamhet vid huruvida avbrytandet av upphandlingsförfarandet baserar sig på faktiska orsaker och om lösningen har en diskriminerande effekt på anbudssökande och anbudsgivare. Eftersom upphandlingsförfarandet i regel ska leda till tilldelning av upphandlingskontrakt, skulle det inte vara acceptabelt att inleda ett upphandlingsförfarande utan någon avsikt att ingå upphandlingskontrakt t.ex. för att enbart kartlägga marknadsläget.

I rättspraxisen har man intagit en relativt tolerant attityd till avbrytande av upphandlingsförfarandet och den nya bestämmelsen avser inte att göra den rådande tolkningspraxisen snävare. Enligt Europeiska gemenskapernas domstols (från 1.12.2009 unionens domstol) rättspraxis ska den upphandlande myndigheten när denna fattar beslut om avbrytande iaktta de principiella reglerna om offentlig upphandling i gemenskapslagstiftningen, bl.a. principerna om förbud mot diskriminering och likabehandling (exempelvis mål *C-27/98, Fracasso och Leitschutz och mål C-92/00, HI*). Som en acceptabel grund för avbrytande av upphandlingen har i gemenskapens rättspraxis betraktats också det att anbudsbegäran har visat sig lämna rum för tolkning eller innehålla fel (*C-244/02, Handelshuset Hansel Ab*) eller att

endast ett godtagbart anbud kommit in (*C-27/98, Metalmeccanica Fracasso SpA*).

Enligt den inhemska rättspraxisen har avbrytande av upphandlingsförfarandet inte ansetts strida mot bestämmelserna om offentlig upphandling då avbrytandet av anbudsförfarandet baserat sig på faktiska orsaker (*HFD 28.9.2006 liggare 2514*). Som en acceptabel grund för avbrytande har också betraktats den upphandlande enhetens förändrade finansieringsläge (t.ex. *HFD 22.3.2006, liggare 671, MAO 86/05 och MAO 64/05*), ändring av föremålet för upphandlingen eller behovet av upphandling under upphandlingsförfarandet (t.ex. *HFD 1997:124, HFD 15.04.1999, liggare 770, HFD 2004:29, MAO 193/04, MAO 240/06, MAO 76/07, MAO 320/07, MAO 259/09*) och en misslyckad anbudsbegäran på basis av vilken ingen jämförelse har kunnat göras (exempelvis *MAO 49/07, MAO 423/07, MAO 358/08, MAO 416/08, MAO 108/09, MAO 123/09 och MAO 131/09*).

Upphandlingen fick inte avbrytas om syftet med avbrottet var att undgå tillämpning av lagens bestämmelser eller förhindra anbudsgivaren från att åtnjuta rättsskydd (*konkurrensrådet 17.9.2001 diarienummer 143/690/2000, MAO 330/09 och MAO 539-540/09*).

Ett avbrytande av upphandlingsförfarandet innebär i praktiken att upphandlingsförfarandet avslutas utan att kontrakt tilldelas trots att den upphandlande enhetens upphandlingsbehov skulle kvarstå. Efter avbrytandet kan den upphandlande enheten bestämma att upphandlingen företas som eget arbete eller att ett nytt upphandlingsförfarande inleds som dock är en skild och ny process i förhållande till det avbrutna upphandlingsförfarandet. Om det beslutas att upphandlingen företas senare, bör den upphandlande enheten säkerställa att de anbudsgivare som deltagit i det tidigare förfarandet inte vid det nya anbudsförfarandet får någon ogrundad fördel eller ogrundad nackdel på grund av att de deltagit i det avbrutna förfarandet.

Enligt 2 mom. ska ett skriftligt beslut fattas om avbrytande av upphandlingsförfarandet i enlighet med 73 § i upphandlingslagen. Beslutet ska motiveras. Beslutet jämte en besväransvisning ska delges dem som deltagit i

anbudsförfarandet. Av motiveringen till beslutet ska framgå de omständigheter som inverkat på beslutet att avbryta upphandlingen med en sådan noggrannhet att anbudssökanden och anbudsgivaren på basis av beslutet och motiveringarna kan bedöma huruvida lagens förpliktelse iakttagits vid avbrytandet. Om avbrytandet av upphandling som övertiger EU-tröskelvärdet ska dessutom en annons i efterhand publiceras. Om det är fråga om ett upphandlingsförfarande enligt 73 § 3 och 4 mom. i upphandlingslagen behöver inte något sådant beslut om avbrytande som avses i 73 § fattas.

När en upphandling avbryts ska den upphandlande enheten ofta också ta ställning till frågan om offentligheten för de handlingar som ansluter sig till det avbrutna förfarandet. Som tolkningsanvisning kunde man betrakta det att parternas intresse att få information vid avbrytandet av upphandlingen inte gäller de konkurrerande anbuderna utan den upphandlande enhetens beslut om avbrytande och motiveringarna till det. Sålunda kunde särskilt anbudshandlingarna vara sekretessbelagda på basis av 24 § 1 mom. 17 punkten i lagen om handlingarnas offentlighet (612/1999) ända tills den upphandlande enheten fattat beslut om inledande av ett nytt upphandlingsförfarande eller om att avstå från upphandlingen.

78 §. Undantag från bestämmelserna om väntetid. I paragrafen föreslås bestämmelser om situationer i vilka den väntetid som föreskrivs i 77 § inte skulle behöva iakttas. Paragrafen motsvarar artikel 2 b i rättsskyddsdirektivet.

I paragrafen föreslås en ny 3 punkt enligt vilken väntetiden inte skulle behöva iakttas om kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett dynamiskt inköpssystem. Bestämmelsen ska gälla upphandlingar som företas inom ett dynamiskt inköpssystem och upphandlingens värde överstiger EU-tröskelvärdet. Om väntetiden inte iakttas inverkar det på besvärstidens längd på det sätt som föreslås i 87 §, så att besvär ska anföras inom 30 dagar efter det att anbudsgivaren har fått del av beslutet jämte besväransvisning.

87 §. Tid för ändringssökande. Den upphandlande enheten ska vid upphandling inom ett dynamiskt inköpssystem kunna välja hu-

ruvida den före tilldelning av upphandlingskontrakt iakttar väntetiden enligt 77 § eller på basis av 78 § ingår upphandlingskontrakt snabbare efter upphandlingsbeslutet. Om den upphandlande enheten inte har iakttagit väntetiden skulle besvär kunna anföras inom 30 dagar från det att anbudsgivaren fått del av beslutet jämte besväransvisning i stället för de i 1 mom. föreskrivna 14 dagarna. Bestämmelsen baserar sig på artikel 2 f a andra strecksatsen i rättsskyddsdirektivet.

1.3 Lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

1 §. Syfte och tillämpningsområde. I paragrafen föreslås bli intaget ett omnämnande om elektroniska upphandlingsförfaranden.

24 §. Upphandlingsförfaranden. I paragrafen föreslås bli intaget ett omnämnande om elektroniska upphandlingsförfaranden.

58 a §. Avbrytande av upphandlingsförfarandet. Bestämmelser om avbrytande av upphandlingsförfarandet föreslås bli intagna i en ny 58 a § i försörjningslagen. Paragrafen ska till sitt innehåll motsvara den föreslagna 73 a § i upphandlingslagen.

63 §. Undantag från bestämmelserna om väntetid. I paragrafen föreslås en ny 2 punkt enligt vilken väntetiden inte ska behöva iakttas om kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett dynamiskt inköpssystem.

1.4 Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

7 §. Tidpunkten för när en handling som inkommit till en myndighet blir offentlig. I paragrafen föreslås bestämmelser om tidpunkten för när en handling som inkommit till en myndighet blir offentlig. I 2 mom. finns bestämmelser om den tidpunkt vid vilken de upphandlings- och entreprenadanbud samt andra till en myndighet inkomna anbud som gäller en rättshandling som ska avgöras på basis av en anbudstävling blir offentliga. Bestämmelserna om offentligheten för de handlingar i anslutning till ett upphandlings-

ärende som ingetts till en myndighet föreslås bli preciserade på grund av att upphandlingsförfarandet sker i etapper, så att i momentet beaktas förutom anbud dessutom också ansökningar om att få delta i ett anbudsförfarande och andra handlingar som anbudsgivarna upprättat under upphandlingsförfarandets gång. Tidpunkten för offentliggörande föreslås inte bli ändrad, dvs. handlingarna blir offentliga då ett upphandlingskontrakt har ingåtts.

11 §. *En parts rätt att ta del av en handling.* I paragrafen finns bestämmelser om en parts rätt att ta del av en handling som finns hos en myndighet.

Det föreslås att *2 mom. 6 punkten* preciseras så att en parts rätt att få information gäller uppgift om det pris som används vid anbuds-

jämförelse i samband med ett anbudsförfarande inom offentlig upphandling. Däremot kan den grund på vilken priset fastställts eller något annat mer exakt sätt att bestämma priset, vilket inte direkt använts som jämförelsegrund, vara en uppgift som i egenskap av en affärs- och yrkeshemlighet ska omfattas av sekretess.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde och syfte

Utöver vad som i lagen om offentlig upphandling (348/2007), nedan *upphandlingslagen*, och i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007), nedan *försörjningslagen*, föreskrivs om upphandling tillämpas denna lag när elektroniska auktioner genomförs och dynamiska inköpssystem införs eller genomförs.

Syftet med denna lag är att främja användningen av elektroniska förfaranden vid offentlig upphandling. Genom denna lag genomförs bestämmelserna om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster, nedan *upphandlingsdirektivet*, och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, nedan *försörjningsdirektivet*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *elektronisk auktion* ett upprepat förfarande med hjälp av elektroniska medel för att presentera nya lägre priser eller nya värden för vissa delar av anbudet, vilket genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbudet och möjliggör en rangordning av anbudet på grundval av automatiska utvärderingsmetoder; sådana byggtreprenadkontrakt och sådana tjänsteupphandlingar som innehåller intellektuella prestationer, såsom projekteringen av byggtreprenader, kan inte bli föremål för elektronisk auktion,

2) *dynamiskt inköpssystem* ett helt elektroniskt upphandlingsförfarande för köp av sådant som vanligen används och finns allmänt tillgängligt på marknaden; upphandlingsförfarandet är tidsbegränsat och under hela varaktigheten öppet för varje leverantör som uppfyller kriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med anbudsförfrågan.

I denna lag avses med *upphandlingskontrakt*, *byggkoncession*, *tjänstekoncession*, *leverantör*, *anbudssökande*, *anbudsgivare*, *öppet förfarande*, *selektivt förfarande*, *förhand-*

lat förfarande, konkurrenspräglad dialog, direktupphandling, ramavtal, projekttävling, teknisk specifikation och uttrycket skriftlig detsamma som i 5 § i upphandlingslagen.

3 §

Tillämpningsbestämmelser vid enskilda upphandlingsformer

Bestämmelserna i denna lag tillämpas, med undantag för 15 § 2 mom., 16 § 3 mom. och 20 § 2 mom., på upphandling av varor samt på upphandling av tjänster enligt bilaga A till upphandlingslagen och bilaga A till försörjningslagen, byggtreprenader och byggkoncessioner som överstiger EU-tröskelvärdet enligt 16 § i upphandlingslagen och 12 § i försörjningslagen.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas, med undantag för 15 § 1 mom., 16 § 2 mom. och 19 §, på upphandling av varor, upphandling av tjänster enligt bilaga A och upphandling av tjänster enligt bilaga B, koncessioner för tjänster, byggtreprenader samt byggkoncessioner som överstiger det nationella tröskelvärdet enligt 15 § i upphandlingslagen.

4 §

Allmänna principer

Upphandlande enheter får inte genomföra elektroniska auktioner eller dynamiska inköpssystem så att konkurrens därigenom hindras, begränsas eller snedvrids.

De elektroniska medlen som används för kommunikation och informationsutbyte ska vara sådana att de ger alla ekonomiska aktörer likvärdiga möjligheter och i så stor utsträckning som möjligt vara förenliga med den teknik som används i Europeiska unionens andra medlemsstater. På elektronisk kommunikation tillämpas i övrigt 4 kap. i statsrådets förordning om offentlig upphandling (614/2007), nedan *upphandlingsförordningen*.

5 §

Ansvaret för att ett elektroniskt meddelande kommer fram och ankomsttidpunkten för ett elektroniskt meddelande

En anbudsgivare eller anbudssökande som deltar i en elektronisk auktion eller ett dynamiskt inköpssystem ansvarar för att det elektroniska meddelande som denne sänder når den upphandlande enheten inom den tid som den upphandlande enheten har fastställt.

Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till den upphandlande enheten när det finns tillgängligt för den upphandlande enheten i en mottagarapparat eller i ett datasystem på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas.

2 kap.

Elektroniska auktioner

6 §

Tillämplighet vid olika upphandlingsförfaranden

Elektronisk auktion kan användas som ett led i konkurrensutsättningen i dess sista skede

- 1) vid öppet förfarande,
- 2) vid selektivt förfarande,
- 3) vid förhandlat förfarande,
- 4) när de leverantörer som valts ut för ett ramavtal på nytt utsätts för konkurrens med stöd av 32 § i upphandlingslagen och 26 § i försörjningslagen samt
- 5) i samband med konkurrensutsättning av upphandlingskontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem.

7 §

Allmänna villkor för genomförandet av elektroniska auktioner

Ett villkor för genomförandet av en elektronisk auktion är att de tekniska specifika-

tionerna för upphandlingen kan utarbetas tillräckligt exakt. Elektroniska auktioner får inte genomföras så att föremålet för upphandlingen ändras från det som utlystes i en upphandlingsannons och angavs i förfrågningsunderlaget.

8 §

Anmälningskyldighet

Om en elektronisk auktion genomförs ska detta uppges i den nationella upphandlingsannons som avses i 4 § i upphandlingsförordningen och i den EU-upphandlingsannons eller den EU-upphandlingsannons för försörjningssektorn som avses i 8 § i upphandlingsförordningen. På annonsering tillämpas i övrigt upphandlingsförordningen.

9 §

Innehållet i den elektroniska auktionen

En elektronisk auktion kan grundas på

- 1) priset, om kriteriet för valet av anbud är det lägsta priset, eller
- 2) angivna jämförelsegrunder, om kriteriet för valet av anbud är det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

10 §

Uppgifter som ska ingå i anbudsfrågan

Om en upphandlande enhet genomför en elektronisk auktion ska anbudsfrågan utöver de krav som anges i upphandlingslagen och försörjningslagen dessutom innehålla åtminstone följande uppgifter:

- 1) kriteriet för valet av anbud och, i fråga om totalekonomisk förmånlighet, de jämförelsegrunder vars värden kommer att vara föremål för den elektroniska auktionen till den delen de kan uttryckas i tal eller procent,
- 2) eventuella gränser för de angivna värdena på jämförelsegrunderna, sådana dessa har meddelats i upphandlingsannonsen,

3) vilka uppgifter som kommer att göras tillgängliga för anbudsgivarna under den elektroniska auktionen och när detta kommer att ske,

4) relevanta uppgifter om genomförandet av den elektroniska auktionen, samt sättet på vilket inbjudan att delta i auktionen skickas ut,

5) på vilka villkor anbudsgivarna kan lämna anbud och särskilt vilka minsta skillnader som i förekommande fall krävs mellan anbudet,

6) relevanta uppgifter om den elektroniska utrustning som används och om arrangemanget och de tekniska specifikationerna för anslutning.

I anbudsfrågan kan dessutom anges den matematiska formel som avses i 12 § 2 mom. 4 punkten och som används vid den elektroniska auktionen.

11 §

Inledande av auktionen

Innan den elektroniska auktionen kan inledas ska den upphandlande enheten göra en första fullständig utvärdering av anbudet på basis av kriterierna för valet av anbud och eventuella jämförelsegrunder samt den viktning som fastställts för dem.

12 §

Inbjudan att delta i den elektroniska auktionen

Efter den första fullständiga utvärderingen av anbud ska den upphandlande enheten samtidigt via elektroniska förbindelser till alla som lagt fram ett godtagbart anbud lämna en begäran om att med hjälp av elektroniska medel föreslå nya priser eller nya värden för jämförelsegrunderna.

En inbjudan att delta i en elektronisk auktion ska innehålla

- 1) alla relevanta upplysningar om de tekniska förutsättningarna för den elektroniska utrustning som används,

2) exakta uppgifter om vilken dag och tid den elektroniska auktionen kommer att inledas,

3) vid behov, antalet etapper i den elektroniska auktionen och tidsplanen för varje etapp,

4) den matematiska formel som används för att vid den elektroniska auktionen bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser eller värden som lämnas; formeln ska innefatta en relativ viktning av alla de kriterier som fastställts för att bestämma det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, och eventuella prisintervall ska anges i förväg med ett bestämt värde,

5) om alternativa anbud är tillåtna, ska separata formler ges för varje alternativ,

6) grunderna för stängning av den elektroniska auktionen samt den tid efter det sista anbudet som nya anbud inväntas.

Till en inbjudan att delta i en elektronisk auktion ska också resultaten av den första fullständiga utvärderingen fogas om kontraktet tecknas på basis av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Den fullständiga utvärderingen ska innehålla en bedömning av innehållet i ett anbud och i fråga om öppet förfarande även en bedömning av anbudsgivarens lämplighet. Till en inbjudan som sänds till en enskild anbudsgivare kan dessutom fogas en uppgift om hur anbudsgivaren placerar sig i förhållande till de övriga anbudsgivarna, dock utan att avslöja de övriga anbudsgivarnas namn.

13 §

Minimifristen för inledande av auktioner och lämnande av upplysningar till deltagare

Den elektroniska auktionen får inte inledas tidigare än två arbetsdagar efter det datum då inbjudan har skickats ut.

Under varje etapp i en elektronisk auktion ska den upphandlande enheten omedelbart lämna alla godkända anbudsgivare åtminstone tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt ska ha kännedom om sin plats i rangordningen. Den upphandlande enheten får också lämna andra upplysningar om andra

priser eller värden som har lämnats, om detta anges i förfrågningsunderlaget. Den upphandlande enheten får när som helst meddela antalet deltagare i den aktuella auktionsetappen.

Den upphandlande enheten får inte röja anbudsgivarnas namn under den elektroniska auktionen.

14 §

Stängning av den elektroniska auktionen

Den elektroniska auktionen kan stängas

1) en fastställd dag och ett fastställt klockslag enligt inbjudan,

2) när nya anbud som motsvarar kraven inte längre lämnas, eller

3) när antalet olika etapper vid auktionen uppnås.

Den upphandlande enheten ska i inbjudan ange hur antalet olika etapper vid auktionen uppnås. I inbjudan ska dessutom vid behov anges en tidtabell för de olika auktionsetapperna samt den tid efter det sista anbudet som nya anbud inväntas.

3 kap.

Dynamiska inköpssystem

15 §

Införande av ett dynamiskt inköpssystem

En upphandlande enhet ska införa ett dynamiskt inköpssystem genom att meddela detta i en upphandlingsannons. Om införande av ett dynamiskt inköpssystem som överstiger EU-tröskelvärdet enligt 16 § i upphandlingslagen eller 12 § i försörjningslagen meddelas i den EU-upphandlingsannons som avses i 8 § i upphandlingsförordningen med undantag för tjänsterna och tjänstekoncessionerna enligt bilaga B till upphandlingslagen och bilaga B till försörjningslagen.

Ett meddelande om införande av ett dynamiskt inköpssystem som understiger EU-tröskelvärdet men överstiger det nationella

tröskelvärde enligt 15 § i upphandlingslagen ska lämnas i en nationell upphandlingsannons som avses i 4 § i upphandlingsförordningen. Ett meddelande om införande av ett dynamiskt inköpssystem för de tjänsteupphandlingar som avses i bilaga B till upphandlingslagen eller bilaga B till försörjningslagen eller tjänstekoncessioner enligt upphandlingslagen ska lämnas i den nationella upphandlingsannonsen också om upphandlingens värde överstiger EU-tröskelvärde enligt 16 § i upphandlingslagen eller 12 § i försörjningslagen.

Vid införandet och användningen av ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande enheten använda enbart elektroniska förfaranden samt iaktta regleringen av öppet förfarande i alla skeden av ett dynamiskt inköpssystem fram till att upphandlingsbeslutet fattats. Den upphandlande enheten får inte ta ut några avgifter av leverantörer för deltagande i systemet.

Ett dynamiskt inköpssystem får inte vara i kraft i mer än fyra år, utom i sakligt motiverade undantagsfall. Vid beräkningen av det uppskattade värdet av ett dynamiskt inköpssystem används det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade upphandlingskontrakt under det dynamiska inköpssystemets hela löptid. Bestämmelser om beräkningen av det uppskattade värdet av upphandlingskontrakt inom ett dynamiskt inköpssystem finns i 17—20 § i upphandlingslagen och 13—16 § i försörjningslagen.

16 §

Ett dynamiskt inköpssystem och dess förlopp

När ett dynamiskt inköpssystem har införts står det öppet för alla anbudsgivare som uppfyller urvalskriterierna och som lämnat in ett godtagbart preliminärt anbud enligt 18 § till den upphandlande enheten.

När en enskild upphandling som företas inom ett dynamiskt inköpssystem överstiger EU-tröskelvärde, ska den upphandlande enheten i syfte att inleda konkurrensutsättning meddela om konkurrensutsättningen genom en förenklad upphandlingsannons för ett dy-

namiskt inköpssystem enligt 8 § i upphandlingsförordningen, nedan *förenklad upphandlingsannons*, på det sätt som föreskrivs i 19 §. Efter det att en förenklad upphandlingsannons har publicerats kan nya anbudsgivare tas med i systemet på det sätt som anges i 18 och 19 §. Alla leverantörer som tagits med i systemet ska uppmanas att lämna anbud på varje enskild upphandling.

Om värdet av en enskild upphandling understiger EU-tröskelvärde men överstiger det nationella tröskelvärde, behöver den upphandlande enheten inte publicera någon förenklad upphandlingsannons utan den kan konkurrensutsätta upphandlingen genom att begära anbud direkt av de leverantörer som redan tagits med i systemet.

På upphandling av tjänster enligt bilaga B till upphandlingslagen och bilaga B till försörjningslagen samt de koncessioner för tjänster som avses i upphandlingslagen tillämpas 3 mom. också fastän upphandlingens värde överstiger EU-tröskelvärde.

17 §

Upphandlingsannons och förfrågningsunderlag

Upphandlingsannonser om införandet av ett dynamiskt inköpssystem ska vid upphandling som överstiger EU-tröskelvärde enligt 8 § 1 mom. i upphandlingsförordningen sändas in för publicering på internetadressen www.hankintailmoitukset.fi och vid upphandling som överstiger det nationella tröskelvärde enligt 4 § 1 mom. i upphandlingsförordningen för publicering på samma internetadress.

Den upphandlande enheten ska göra förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar fritt, direkt och fullständigt tillgängliga elektroniskt för alla från och med dagen för offentliggörandet av upphandlingsannonsen och fram till det att det dynamiska inköpssystemet avvecklats.

I den i 1 mom. avsedda upphandlingsannonsen om införande av ett dynamiskt inköpssystem ska anges den internetadress på vilken förfrågningsunderlaget finns tillgäng-

ligt. I upphandlingsannonsen ska anges att det rör sig om ett dynamiskt inköpssystem och hur länge det dynamiska inköpssystemet varar samt kriterierna för valet av anbud och jämförelsegrunderna. Om kriteriet för valet av anbud är det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, kan jämförelsegrunderna preciseras senare.

I förfrågningsunderlaget anges åtminstone vilken typ av inköp som systemet avser, all nödvändig information om inköpssystemet och det elektroniska system som används samt de tekniska förutsättningar som är kopplade till det.

Om en elektronisk auktion genomförs i det sista skedet av anbudsförfarandet inom ett dynamiskt inköpssystem, ska detta anges i upphandlingsannonsen.

18 §

Ansökan om att få delta och godkännande av deltagare i ett dynamiskt inköpssystem

Varje leverantör ska ha en möjlighet att lämna in ett preliminärt anbud och att godkännas som deltagare i systemet på de villkor som anges i 2 mom. under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet varar. Den upphandlande enheten ska i det dynamiska inköpssystemet ta med samtliga anbudsgivare som uppfyller de krav som ställs och har inlämnat ett preliminärt anbud som uppfyller de minimikrav som enligt förfrågningsunderlaget ställs på föremålet för upphandlingen.

Den upphandlande enheten ska göra en utvärdering av det preliminära anbudet inom 15 dagar från den dag det inlämnades. Den upphandlande enheten kan förlänga fristen för utvärdering om ingen inbjudan att lämna anbud förekommer under tiden. Den upphandlande enheten ska snarast möjligt informera den anbudsgivare som inlämnat ett preliminärt anbud om att han eller hon tagits med i det dynamiska inköpssystemet eller att hans eller hennes preliminära anbud har förkastats.

En leverantör kan i vilket skede som helst lämna ett anbud som är bättre än det preliminära anbudet om det anbud som lämnas upp-

fyller minimikraven. De inkomna preliminära anbuden kan med avvikelse från 19 § 3 mom. 4 punkten i upphandlingsförordningen öppnas genast efter mottagandet.

19 §

Användning av dynamiska inköpssystem vid upphandling som överstiger EU-tröskelvärdet

Om en upphandlande enhet genom ett dynamiskt inköpssystem har för avsikt genomföra en sådan enskild upphandling av varor, tjänster eller entreprenader som överstiger EU-tröskelvärdet, ska enheten för publicering sända in en förenklad upphandlingsannons enligt 8 § i upphandlingsförordningen. Annonsen sänds in för publicering på internetadressen www.hankintailmoitukset.fi.

I en förenklad upphandlingsannons inbjuder den upphandlande enheten alla intresserade leverantörer att lämna in ett preliminärt anbud på varje enskild upphandling som utannonseras. Den upphandlande enheten ska fastställa en tidsfrist för inlämnandet av preliminära anbud som inte får understiga 15 dagar räknat från den dag då den förenklade upphandlingsannonsen avsändes.

Ett preliminärt anbud får inlämnas av både de leverantörer som redan tagits med i det dynamiska inköpssystemet och av nya leverantörer. Den upphandlande enheten får inte gå ut med en inbjudan att lämna anbud förrän samtliga preliminära anbud som lämnats in inom den fastställda tidsfristen har utvärderats.

20 §

Inbjudan att lämna anbud

Varje enskild upphandling inom ett dynamiskt inköpssystem ska konkurrensutsättas. Den upphandlande enheten ska uppmana alla leverantörer som tagits med i systemet att lämna anbud på varje separat upphandling som företas inom det dynamiska inköpssystemet. En tillräckligt lång tidsfrist ska reserveras för inlämning av anbud. Det föremål

för upphandlingen och de jämförelsegrunder som angivits i en upphandlingsannons eller en preliminär anbudsfrågan kan preciseras i samband med en inbjudan att lämna anbud.

Om det uppskattade värdet av en enskild upphandling inom dynamiska inköpssystemet inte överstiger EU-tröskelvärdet, är den upphandlande enheten inte skyldig att sända en inbjudan att lämna anbud till sådana anbudsgivare vars preliminära anbud för att få vara med i det dynamiska inköpssystemet har inkommit hos den upphandlande enheten senare än 15 dagar innan en inbjudan avsänds.

21 §

Valet av anbud

Bestämmelser om val av anbud finns i 62 och 72 § i upphandlingslagen samt 54 § i försörjningslagen.

Vid valet av anbud kan den upphandlande enheten också använda sig av en elektronisk auktion i enlighet med bestämmelserna om elektroniska auktioner i denna lag. Då görs en första fullständig utvärdering av den elektroniska auktionen på basis av de anbud som erhållits i enlighet med 20 §.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

22 §

Upphandlingsbeslut och upphandlingskontrakt

Bestämmelser om upphandlingsbeslut och upphandlingskontrakt finns i 10 kap. i upphandlingslagen och 7 kap. i försörjningslagen.

23 §

Annonser i efterhand och utredningar över sådana upphandlingar medelst dynamiskt inköpssystem som överstiger EU-tröskelvärdet samt elektronisk auktion

Den upphandlande enheten ska i fråga om upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdet för publicering avsända en annons i efterhand eller en annons i efterhand för försörjningssektorerna enligt 8 § i upphandlingsförordningen om resultatet av upphandlingsförfarandet på grundval av ett dynamiskt inköpssystem samt om de upphandlingar vid vilka elektroniska auktioner har använts. Annonserna ska insändas senast 48 dagar efter tilldelningen av varje separat upphandlingskontrakt. Den upphandlande enheten får dock insända annonserna i efterhand om resultaten av ett dynamiskt inköpssystem gruppvis per kvartal. I detta fall kan de grupperade annonserna sändas senast 48 dagar efter utgången av varje kvartal. Den upphandlande enheten ska upprätta en skriftlig utredning över införandet av ett dynamiskt inköpssystem som ska innehålla de uppgifter som anges i 22 § i upphandlingsförordningen. Utredningen ska tillställas Europeiska unionens kommission i enlighet med vad som anges i 22 § 2 mom. i upphandlingsförordningen.

24 §

Överklagande och påföljder

På de upphandlingar som omfattas av denna lags tillämpningsområde tillämpas 11 kap. i upphandlingslagen och på motsvarande sätt 8 kap. i försörjningslagen.

25 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om ändring av lagen om offentlig upphandling**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om offentlig upphandling (348/2007) 5 § 17 och 18 och punkten, 109 § 1 punkten, av dem 109 § 1 punkten sådan den lyder i lag 321/2010,
ändras 1 § 1 mom., 24 § 1 mom., 65 § 2 mom., 78 § och 87 § 2 mom., av dem 78 § och 87 § 2 mom. sådana de lyder i lag 321/2010, samt
fogas till lagen en ny 73 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

De statliga och kommunala myndigheterna samt övriga upphandlande enheter ska konkurrensutsätta sin upphandling så som föreskrivs i denna lag. Bestämmelser om elektroniska upphandlingsförfaranden finns dessutom i lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem (/)

24 §

Val av upphandlingsförfarande

De konkurrensutsättningsförfaranden som används vid upphandlingar definieras i 5 § 10—18 punkten. Vid upphandling ska i första hand öppet eller selektivt förfarande tillämpas. Förhandlat förfarande, direktupphandling, konkurrenspräglad dialog

och ramavtal kan användas under de förutsättningar som anges i 25—32 §. Vid upphandling kan också elektroniska upphandlingsförfaranden användas.

65 §

Upphandlingsförfaranden

De konkurrensutsättningsförfaranden som används vid upphandlingar definieras i 5 § 10—18 punkten. Vid upphandling ska i första hand öppet eller selektivt förfarande tillämpas. Den upphandlande enheten får använda förhandlat förfarande på de villkor som anges i 25 § 1 mom. och 66 § och direktupphandling på de villkor som anges i 67 §. På användning av konkurrenspräglad dialog och ramavtal tillämpas 29—32 §. Vid upphandling kan också elektroniska upphandlingsförfaranden användas.

73 a §

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Upphandlingsförfarandet får avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning.

På ett avgörande om avbrytande av ett upphandlingsförfarande tillämpas vad som i 73 § bestäms om upphandlingsbeslut.

78 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

1) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett ramavtal enligt 32 §,

2) upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnar ett god-

tagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner,

3) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett dynamiskt inköps-system.

87 §

Tid för ändringssökande

Om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet med stöd av 78 § 1 eller 3 punkten har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden, ska besvär anföras inom 30 dagar efter det att anbudsgivaren har fått del av beslutet jämte besvärсанvisning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007) 4 § 16 och 17 punkten,
ändras 1 § 1 mom. samt 24 och 63 §, av dem 63 § sådan den lyder i lag 322/2010, samt
fogas till lagen en ny 58 a § som följer:

1 §

Syfte och tillämpningsområde

De enheter som utövar verksamhet inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster ska konkurrensutsätta sin upphandling enligt denna lag när upphandlingen överstiger de EU-tröskelvärden som anges i 12 §. Bestämmelser om elektroniska upphandlingsförfaranden finns dessutom i lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpsystem (/).

lektivt eller förhandlat förfarande enligt 4 § 10—12 punkten. Det är också möjligt att inleda anbuds förfarandet med en förhandsanmälan eller en annons om att ett leverantörsregister kommer att användas. Direktupphandling enligt 4 § 13 punkten får användas endast när förutsättningarna för att använda den uppfylls. Dessutom kan den upphandlande enheten arrangera en projekttävling enligt 4 § 15 punkten. Vid upphandling kan också elektroniska upphandlingsförfaranden användas.

58 a §

24 §

Upphandlingsförfaranden

En upphandlande enhet som har för avsikt att upphandla varor eller sådana tjänster som förtecknas i bilaga A eller att utföra ett byggprojekt ska tillämpa öppet, se-

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Upphandlingsförfarandet får avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning.

På ett avgörande om avbrytande av ett upphandlingsförfarande tillämpas vad som i 58 § bestäms om upphandlingsbeslut.

63 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

1) upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnar ett god-

tagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner,

2) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett dynamiskt inköps-system.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 7 § 2 mom. och 11 § 2 mom. 6 punkten som följer:

7 §

Tidpunkten för när en handling som inkommit till en myndighet blir offentlig

Sakkunnigutlåtanden och andra sådana handlingar som enligt beslut därom ska öppnas vid en bestämd tidpunkt eller efter en viss tid blir med de begränsningar som avses i 1 mom. offentliga när de öppnas. Ansökningar om deltagande i offentlig upphandling samt anbud och andra handlingar som gäller upphandling blir med de begränsningar som avses i 1 mom. offentliga först när ett avtal har ingåtts.

11 §

En parts rätt att ta del av en handling.

En part, hans ombud eller hans biträde har inte den i 1 mom. avsedda rätten

6) när det vid offentlig upphandling är fråga om en annan anbudssökandes eller anbudsgivares affärs- eller yrkeshemligheter, dock inte det pris som används vid anbudsjämförelse,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 8 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Anni Sinnemäki*

*Bilaga
Parallelltexter*

2.

Lag

om ändring av lagen om offentlig upphandling

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om offentlig upphandling (348/2007) 5 § 17 och 18 och punkten, 109 § 1 punkten, av dem 109 § 1 punkten sådan den lyder i lag 321/2010,
ändras 1 § 1 mom., 24 § 1 mom., 65 § 2 mom., 78 § och 87 § 2 mom., av dem 78 § och 87 § 2 mom. sådana de lyder i lag 321/2010, samt
fogas till lagen en ny 73 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

De statliga och kommunala myndigheterna samt övriga upphandlande enheter skall konkurrensutsätta sin upphandling så som föreskrivs i denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

De statliga och kommunala myndigheterna samt övriga upphandlande enheter ska konkurrensutsätta sin upphandling så som föreskrivs i denna lag. *Bestämmelser om elektroniska upphandlingsförfaranden finns dessutom i lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem (/).*

5 §

Definitioner

I denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den avses med

17) *dynamiskt inköpssystem* ett helt elektroniskt förfarande för upphandling av sådant som vanligen används och finns allmänt till-

5 §

Definitioner

gängligt på marknaden; upphandlingsförfarandet är tidsbegränsat och under hela varaktigheten öppet för varje leverantör som uppfyller kriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med anbudsfrågan,

18) *elektronisk auktion* ett upprepat förfarande med hjälp av elektroniska medel för att presentera nya lägre priser eller nya värden för vissa delar av anbudet, vilket genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbudet och möjliggör en rangordning av anbudet på grundval av automatiska utvärderingsmetoder; byggtreprenader och sådana tjänsteupphandlingar som innehåller intellektuella prestationer kan inte bli föremål för elektronisk auktion,

(17 och 18 punkten upphävs)

24 §

Val av upphandlingsförfarande

De konkurrensutsättningsförfaranden som används vid upphandlingar definieras i 5 § 10—18 punkten. Vid upphandling skall i första hand öppet eller selektivt förfarande tillämpas. Förhandlat förfarande, direktupphandling, konkurrenspräglad dialog och ramavtal kan användas under de förutsättningar som anges i 25—32 §.

24 §

Val av upphandlingsförfarande

De konkurrensutsättningsförfaranden som används vid upphandlingar definieras i 5 § 10—18 punkten. Vid upphandling ska i första hand öppet eller selektivt förfarande tillämpas. Förhandlat förfarande, direktupphandling, konkurrenspräglad dialog och ramavtal kan användas under de förutsättningar som anges i 25—32 §. *Vid upphandling kan också elektroniska upphandlingsförfaranden användas.*

65 §

Upphandlingsförfaranden

De konkurrensutsättningsförfaranden som används vid upphandlingar anges i 5 § 10—18 punkten. Vid upphandling skall i första hand öppet eller selektivt förfarande tillämpas. Den upphandlande enheten kan använda förhandlat förfarande på de villkor som anges i 25 § 1 mom. och 66 § och direktupphandling på de villkor som anges i 67 §. På användning av konkurrenspräglad dialog och

65 §

Upphandlingsförfaranden

De konkurrensutsättningsförfaranden som används vid upphandlingar definieras i 5 § 10—18 punkten. Vid upphandling ska i första hand öppet eller selektivt förfarande tillämpas. Den upphandlande enheten får använda förhandlat förfarande på de villkor som anges i 25 § 1 mom. och 66 § och direktupphandling på de villkor som anges i 67 §. På användning av konkurrenspräglad

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

ramavtal tillämpas 29—32 §.

dialog och ramavtal tillämpas 29—32 §. *Vid upphandling kan också elektroniska upphandlingsförfaranden användas.*

73 a §

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Upphandlingsförfarandet får avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning.

På ett avgörande om avbrytande av ett upphandlingsförfarande tillämpas vad som i 73 § bestäms om upphandlingsbeslut.

78 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

1) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett ramavtal enligt 32 §,

2) upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnar ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner.

78 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

1) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett ramavtal enligt 32 §,

2) upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnar ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner,

3) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett dynamiskt inköpssystem.

87 §

Tid för ändringssökande

Om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet med stöd av 78 § 1 punkten har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden, ska besvär anföras inom 30 dagar efter det att anbudsgivaren har fått del av beslutet jämte besväransvisning.

87 §

Tid för ändringssökande

Om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet med stöd av 78 § 1 eller 3 punkten har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden, ska besvär anföras inom 30 dagar efter det att anbudsgivaren har fått del av beslutet jämte besväransvisning.

109 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet kan det vid behov

1) föreskrivas om förutsättningarna för användning av dynamiska inköpssystem och elektroniska auktioner samt de krav som anknyter till förfarandet, samt

2) föreskrivas närmare om hur den statliga upphandling som avses i denna lag skall vara ordnad och vilka principer som gäller för den.

109 §

Närmare bestämmelser

(1 punkten upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007) 4 § 16 och 17 punkten,
ändras 1 § 1 mom. samt 24 och 63 §, av dem 63 § sådan den lyder i lag 322/2010, samt
fogas till lagen en ny 58 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Syfte och tillämpningsområde**Syfte och tillämpningsområde*

De enheter som utövar verksamhet inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster skall konkurrensutsätta sin upphandling enligt denna lag när upphandlingen överstiger de EU-tröskelvärden som anges i 12 §.

De enheter som utövar verksamhet inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster ska konkurrensutsätta sin upphandling enligt denna lag när upphandlingen överstiger de EU-tröskelvärden som anges i 12 §. *Bestämmelser om elektroniska upphandlingsförfaranden finns dessutom i lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem (/).*

4 §

4 §

*Definitioner**Definitioner*

I denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den avses med

16) *dynamiskt inköpssystem* ett helt elektroniskt förfarande för upphandling av sådant som vanligen används och finns allmänt tillgängligt på marknaden; upphandlingsförfarandet är tidsbegränsat och under hela varak-

tigheten öppet för varje leverantör som uppfyller kriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med anbudsfrågan,

17) *elektronisk auktion* ett upprepat förfarande med hjälp av elektroniska medel för att presentera nya lägre priser eller nya värden för vissa delar av anbudet, vilket genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbudet och möjliggör en rangordning av anbudet på grundval av automatiska utvärderingsmetoder; byggtreprenader och sådana tjänsteupphandlingar som innehåller intellektuella prestationer kan inte bli föremål för elektronisk auktion,

—————

(16 och 17 punkten upphävs)

24 §

Upphandlingsförfaranden

En upphandlande enhet som har för avsikt att upphandla varor eller sådana tjänster som förtecknas i bilaga A eller att utföra ett byggprojekt skall tillämpa öppet, selektivt eller förhandlat förfarande enligt 4 § 10—12 punkten. Det är också möjligt att inleda anbuds-förfarandet med en förhandsannons eller med en annons om att ett leverantörsregister kommer att användas. Direktupphandling enligt 4 § 13 punkten får användas endast när förutsättningarna för att använda den uppfylls. Dessutom kan den upphandlande enheten arrangera en projekttävling enligt 4 § 15 punkten.

Den upphandlande enheten kan också använda dynamiska inköpssystem och elektroniska auktioner enligt 4 § 16 och 17 punkten på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

24 §

Upphandlingsförfaranden

En upphandlande enhet som har för avsikt att upphandla varor eller sådana tjänster som förtecknas i bilaga A eller att utföra ett byggprojekt ska tillämpa öppet, selektivt eller förhandlat förfarande enligt 4 § 10—12 punkten. Det är också möjligt att inleda anbuds-förfarandet med en förhandsanmälan eller med en annons om att ett leverantörsregister kommer att användas. Direktupphandling enligt 4 § 13 punkten får användas endast när förutsättningarna för att använda den uppfylls. Dessutom kan den upphandlande enheten arrangera en projekttävling enligt 4 § 15 punkten. *Vid upphandling kan också elektroniska upphandlingsförfaranden användas.*

(2 mom. upphävs)

58 a §

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Upphandlingsförfarandet får avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning.

På ett avgörande om avbrytande av ett upphandlingsförfarande tillämpas vad som i 58 § bestäms om upphandlingsbeslut.

63 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetiden behöver inte iakttas, om upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnar ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner.

63 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

- 1) upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnar ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner,
- 2) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett dynamiskt inköpssystem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 7 § 2 mom. och 11 § 2 mom. 6 punkten som följer:

Gällande lydelse

7 §

Tidpunkten för när en handling som inkommit till en myndighet blir offentlig.

Sakkunnigutlåtanden och andra sådana handlingar som enligt beslut därom skall öppnas vid en bestämd tidpunkt eller efter en viss tid blir med de begränsningar som avses i 1 mom. offentliga när de öppnas. Upphandlings- och entreprenadanbud samt andra till en myndighet inkomna anbud som gäller en rättshandling som skall avgöras på basis av en anbudstävling blir med de begränsningar som nämns i 1 mom. offentliga först när ett avtal har ingåtts.

11 §

En parts rätt att ta del av en handling.

En part, hans ombud eller hans biträde har inte den i 1 mom. avsedda rätten

6) när det är fråga om affärs- eller yrkeshemligheter, dock inte anbudspriset, i en an-

Föreslagen lydelse

7 §

Tidpunkten för när en handling som inkommit till en myndighet blir offentlig.

Sakkunnigutlåtanden och andra sådana handlingar som enligt beslut därom ska öppnas vid en bestämd tidpunkt eller efter en viss tid blir med de begränsningar som avses i 1 mom. offentliga när de öppnas. *Ansökningar om deltagande i offentlig upphandling samt anbud och andra handlingar som gäller upphandling blir med de begränsningar som avses i 1 mom. offentliga först när ett avtal har ingåtts.*

11 §

En parts rätt att ta del av en handling.

En part, hans ombud eller hans biträde har inte den i 1 mom. avsedda rätten

6) när det vid offentlig upphandling är fråga om en annan anbudssökandes eller an-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

nan anbudsgivares anbud i en anbudstävling
som har ordnats av en myndighet,

*budsgivares affärs- eller yrkeshemligheter,
dock inte det pris som används vid anbuds-
jämförelse,*

Denna lag träder i kraft den 20 .
